

DOMOVINA

Uchaja vsaki petek v tednu. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 50 kr. temeljne prispevke ter od vsake petit-vrste po 10 kr. za vsakokrat; za večje inserate, kakor tudi za mnogokratno inseriranje primerni popust. — Naročnina za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 50 kr., za četrto leta 80 kr., katera naj se pošilja: Upravištvu „Domovine“ v Celji.

Zjedinenje jugoslovanskih poslancev.

Mnogo je to krivo, da se Jugoslovani tako malo poštevali na Dunaji, ker so njih državni poslanci razcepljeni v tri klube. Hohenwartov klub ima tako malo slovenskih poslancev, da je čisto naravno, da slovenski glas v njem dosti ne velja. Pa še manje bi se v njem Slovenci poštevali, da ni klubov načelnik slovenski poslanec grof Hohenwart. Druga dva kluba sta pa tako majhna, da ne prideta dosti v poštev. Na tako majhne klube se ne ozira niti vlada niti parlamentarna stranka.

Grof Badeni je bil nekoč dal svet, da naj se Slovenci združijo v jeden klub, ako hočejo, da pridejo kaj v poštev. S tistega časa se je pa v slovenskih političnih krogih razpravljala misel, da bi se vsaj v bodočem državnem zboru zjedini vsi jugoslovanski poslanci v jeden klub.

Slovenski in hrvaški poslanci so minuli teden imeli na Dunaji več posvetovanj o tej stvari. O uspehu teh posvetovanj so bili naročili poslancem Borčiču, dr. Ferjančiču, dr. Laginji, Periču in dr. Šušteršiču, naj sestavijo v smislu njih dogovorov za javnost namenjeno izjavo. Minulo soboto sta ljubljanska slovenska dnevnika priobčila nastopno

izjavo:

„Danes so se na poziv g. dr. Laginje zbrali na skupno posvetovanje naslednji slovenski in hrvaški državni poslanci: Gg. Bi-

anchini, Berčič, Dapar, dr. Ferjančič, dr. Gregorčič, dr. Gregorc, Koblar, Kušar, dr. Laginja, Nabergoj, Perič, Pfeifer, Povše, Robič, Spinčič, dr. Šušteršič in Višnikar.

Uvažujoč željo, katera se je od več stranij javno izrekla, da bi se namreč v novem državnem zboru vsi slovenski in hrvaški poslanci za uspešno delovanje združili v jedinstven parlamentarni klub

izjavili

so se že na tej prvi razpravi zastopniki vseh strank soglasno, da vkljub vsem načelnim razlikam ni samo mogoče, nego glede dobljene skušnje in na korist naroda v prav potrebno, da vsi hrvaški in slovenski poslanci v novem državnem zboru osnujejo mej sabo parlamentarno skupino v svrhu odločnega solidarnega postopanja v narodnostnih in gospodarskih vprašanjih, — izrekli so se nadalje, da životvorjenje te namere prepuščajo vodstvom raznih političnih strank v pojdinih pekrainah, ter so zastopniki vseh izjavili, da so njih vodstva pripravljena stopiti v zato potrebne dogovore. Po nujnih opravilih zunaj Dunaja zadržani poslanci gg. dr. Bulat, grof Coronini, dr. Klaič, vit. Šupuk in Vošnjak izrekli so posredno svoje delovanje.

Na Dunaji, dne 26. novembra 1896.

Dr. Laginja l. r. Dr. Ferjančič l. r. Borčič l. r. Perič l. r. Dr. Šušteršič l. r.“

S to izjavo je storjen prvi korak zjedinenju slovenskih državnih poslancev na Dunaju. Nade-

jamo se, da se začetno delo srečno izvrši, če tudi vemo, da je še mnogo težav. Te težave se bodo dale premagati, ako bodo tudi vse dotične stranke zares imele dobro voljo za to zjedinenje. O državnih poslancih, ki so bili pri dotičnem posvetovanju, ne dvomimo, da so s popolnim prepričanjem pritrdili mislim, ki so izražene v tej izjavi.

Veseli nas, da so zastopniki vseh strank spoznali, da je zjedinenje vseh slovenskih in hrvaških poslancev na Dunaji ne le mogoče, temveč vzlic vsem načelnim razlikam tudi v korist narodu potrebno. Ta glas je pač nekoliko drugačen od glasov, katere smo bili do sedaj navajeni slišati. Do sedaj se je vedno zatrdjevalo, da je skupno delovanje mogoče le tam, kjer je popolna jedinstvo v načelih.

Izjava pa tudi kaže pot do zjedinenja. Podlage zjedinenju morajo biti narodne in gospodarske koristi. V teh se vse slovenske in hrvaške stranke vjemajo. Če hočemo, da se zjedinenje doseže, moramo iskati tega, kar nas združuje, ne pa tega, kar nas loči.

Sicer pa po našem mnenju ni treba, da bi moral kak poslanec zatajiti svoja politična načela. Samo v tistih vprašanjih, v katerih se slovenske in hrvaške stranke ne vjemajo, naj se pusti poslancem popolna svoboda. Vsekako je pa treba, da tudi nekoliko poneha ali se vsaj nekoliko ublaži borba mej strankami doma, ako hočemo, da bodo slovenski poslanci na Dunaji mogli skupno delovati. Če bode doma veden boj, tudi na Dunaji državni poslanci ne bodo imeli

LISTEK.

Na Dunaji, 30. nov. 1896.

† Ivan Navratil.

Ivan Navratil je mrtev! Ta vest je včeraj in danes pretresla srce vsacega dunajskega Slovence. Strmé sem čital dopisnico, ki mi je naznanila pretržno vest. Pred 14 dnevi je častitljiv starček še z gorečo besedo govoril o osodi naroda svojega, katerega je neizmerno ljubil, a danes? Ni ga več! Umril je Slovenec, umrl je Slovan, umrl je najčistejši značaj!

Kaj je bil Navratil svojemu narodu, to je znano po vsem Slovenskem. Njegov spomin je stalen v slovenskem slovstvu. Strokovnjak v slovanskem bajkoslovju je napisal brez števila bajk in vrah v publikacijah „Matiče Slovenske“. Pa ni zbiral le vrah in bajk po Slovenskem, ampak primerjal in prilikoval je ta naroden zaklad z enakimi umotvori tradicionalnega slovstva drugih Slovanov. Navratil, starosta slovenskih pisateljev, je bil jeden najmarljivejših naših slovstvenikov. Navratil in Miklošič sta delovala že v onem času s peresom za mili svoj slovenski narod, ko svet Slovencev še skoraj poznal ni. Pa Navratilovo literarno delovanje je poklicano opisati zmognejše pero, jaz bom opomnil le še par stvari.

Navratil je rojen v Beli Krajini, kjer si je z maternim mlekom nasrkal one kremenitosti, ki je žalibog dandanes že redka med Slovenci. Na Dunaji je bival nad štirideset let. Služboval je pri najvišjem sodišči ter bil ob jednom zbog svojega temeljitega znanja slovenščine in hrvaščine uradni tolmač v teh jezikih. V zadnjem času a precej let, je bil kot predstojniški pristav predstojnik pomožnih uradov pri najvišjem sodišči. Da ni bil imenovan ravnateljem na mesto, katero je oskrboval, je vzrok ona stara avstrijska krivica, katera tlači toliko Slovanov! Prezident Stremayr je zabil, da delavni in zaslужni mož ni dobil mesta, katero si je zaslužil z vestnim izpolnjevanjem svojih dolžnosti.

V življenji dunajskih Slovanov je Navratil bil važen činitelj. Bil je duša raznih društev. Dolgo vrsto let je bil tajnik „Slovenske Besede“, mnogoletni starosta „Slovenskega kluba“, predsednik „Podpornega društva za slovenske visokošolce“ itd. Navzlic bolehnosti, je drage volje dne 14. novembra t. l. zopet prevzel predsedništvo „Podpornega društva za slovenske visokošolce“, a osoda mu ni dovolila, delovati na dalje v tem toliko važnem društvu. Umril je v soboto 28. novembra t. l. nagloma. Lansko zimo je prestopil težko operacijo, a na pomlad je okreval in z mladeniškim navdušenjem je dne 2. maja t. l. po prestali bolezni pozdravil svoje častilce v slovenskem klubu. Pred tremi dnevi je občutil neko slabost, a nikake nevarnosti ni bilo pričakovati. A dvainsedemdesetletni starček

si ni več opomogel. Kruta smrt je nagloma pretrgala vsem Slovincem tako dragoceno življenje.

Kako spoštovan je bil med dunajskimi Slovenci, je kazal današnji pogreb. Cvet dunajskega slovenskega razumnštva se je zbral v Piaristovski cerkvi v Jožefovem predmestju, da skaže zadnjo čast odličnemu možu. Zbrani so bili vsi na Dunaji bivajoči slovenski državni poslanci, potem odlični dunajski Slovenci in drugi Slovani n. pr. dvorni svetnik Šuklje, dr. Simonič, dr. Seshun, dr. Sedej, prof. Štritar, mons. Jančar, dr. Murko, dr. Pajk, dr. Primožič, dr. Štrekelj, R. Pakl in še drugi slovenski uradniki in profesorji, izmed drugih Slovanov omenim le dr. Lenocha, pevci dijaških društev „Slovenija“ in „Slovenski tehniški klub“ so mu v cerkvi ubrano zapeli milo žalostinko „Blagor mu“.

Blag pokojnik je zapustil udovo in troje otrok: Emerika, Emila in Juliko. Zvest sin svojega naroda je tudi na tujem Dunaji vzgajal svoje otroke narodno. Sina sta sodna uradnika v Bosni in sicer je eden voditelj okrajnega sodišča, drugi pa pristav okrajnega sodišča.

Krasne vence so med drugim poklonili pokojniku: „Matica Slovenska“ odborniku in sotrudniku! „Slovenski klub“ svojemu starosti! „Slovenska Beseda ve Vidni“.

Mirno počivaj, ti odličen Slovan v tuji zemlji! Pomurec.

tistega zaupanja, ki je potrebno za vzajemno delovanje.

Sicer pa mislimo, da čas za združenje ni neugoden. Volilna prenova, ki je bila dala povod ločitvi slovenskih poslancev je rešena. Sedaj tako hitro zopet ne pride na vrsto. Glavni povod razpore je torej zginil.

Državopravno vprašanje, zaradi katerega niso jedini Dalmatinci, pa še ni toliko dozorelo, da bi zaradi tega bil prepis neizogiben. Zato se tudi mi vjemamo z državnimi poslanci, da je združenje mogoče in v korist narodu potrebno.

Denar sveta vladar.

V.

Tužna sedanost, boljša prihodnost, med obema pa denarstvo osnovano na podlagi židovskega kapitala, taka je podoba današnjih dni. V poslednjih člankih govorili in dokazali smo, kako bi se dalo žalostni sedanosti stiskane narode izpuliti iz krempljev in pripeljati jih seveda še le v teku dolgih let v veselejšo bodočnost, namreč na podlagi ljudstvenega denarja, podprtega in vpirajočega se na narodno premoženje. Današnje denarstvo opira se na Rothsilde, ki po celem svetu bogatijo od dne do dne, da je čuda, prav v tisti meri pa celi narodi kakor posamične družine v gmotnem oziru propadajo od leta do leta, da se Bog usmili. Če pojde to tako dalje, prispeli bomo kmalu tje, da bodo vse države in narodi Rothsildu čez glavo zadolženi, da niti obresti več ne bodo mogli odrajavati, kaj še le, da bi kdo na plačanje glavnice mislil. Šel bode tedaj grunt za gruntcem, hiša za hišo na boben in v židovske kakor tudi v roke krščanskega velikega kapitala, družine, narodi in države same prišle bodo pa na ta način v suženjsko odvisnost od prvih dveh. Tako daleč ne sme priti, in sedaj je čas, da prav skrajni čas, da naši poslanci, kakor sploh poslanci vseh narodnostij združeni na to delajo, da se današnje brezumno narodno-gospodarstvo enkrat za vselej vstavi in predrugači na podlagi ljudstvenega denarja.

Nevarnost, v katerej so avstrijski narodi ravno, je tolišnja, da se potopijo v velikem in globokem morju popolnega zadolženja pri židovstvu, da je skrajni čas, da poslanci zahtevajo ob priliki obnove pogodbe z Ogrji vpeljavajo ljudstvenega denarja, ako sploh trenutek za to že ni zamujen. Kakor ravno čujemo, pričela bode kmalo po novem letu na Dunaji avstrijsko-ogerska banka izdajati kronine liste po deset kron, na kar se bode v državni tiskarni ravno ondi prenehalo z izdavanjem sedanjih petakov. Če je to res, potem smo zopet zamudili prekra-

sno priliko, da bi se bili postavili gledé denarstva na narodno imovino in zamudo, to nam bode morda zopet nositi in občutiti celih dolgih deset let. Koliko bi se dalo v tem času že le na obrestih pridržati doma med narodom, če bi že imeli ljudstven denar vpeljan!

Kako pa bi se dalo to izvesti? Pred vsem bilo bi treba zvedeti, koliko je narodna imovina v celi državi vredna. V to svrhu ima država davkarske urade in uradnike kakor nalašč na razpolago in če bi bilo poslednjih premalo, se lahko za nekaj pomnožijo. Le ti naj bi potem iz knjig ondi nahajajočih se sestavili vrednosti narodnega imetja. Znano nam je, da je ta posest večinoma več ali manj zadolžena, toda to je za naše namene popolnoma brez pomena, kajti na dolgove bilo bi se ozirati, le ondi, kjer so naši upniki inostranci t. j. ljudje, ki ne živijo pod našim cesarjem. Kjer imamo pa domačine, t. j. avstrijske državljane za upnike, ondi bi se na dolg ne bilo treba ozirati, ker je dolg v tem slučaju imovina jednega naših državljanov. Ako bi se od skupne svote odbili dolгови, kolikor jih spada v inozemstvo, ostalo bi nam še vedno na milijarde goldinarjev narodnega pravega imetja, in to bi morala država potem vedno imeti v razvidnosti.

Ko toraj vže vemo, koliko da imamo, ne potem ustanovimo si državno banko ter jo izročimo v nadzor komisiji obstoječi iz vladnih članov, iz članov obeh zbornic državnega zbora in iz mož, katerih bi vsaka dežela nekaj izvolila. Leta komisija nadzorovala bi upravo državne banke ter bi določevala, koliko se sme izdati bankovcev, kateri bi se opirali na narodno premoženje in ne kakor je bilo to do sedaj v navadi in je deloma še, da je naš papirni denar komaj za jedno tretjino z cvenkom pokrit.

Državno in narodno premoženje bilo bi porok in bi jamčilo za polno vrednost bankovcev, in nikomur bi se ne bilo bati, da bi pri tako podprtem papirnem denarju le krajcar zgubil. Ime naj bi mu bilo „ljudstven denar“.

Nasprotniki sicer trdijo, da bi v tistem trenutku, kedar bi se ta denar vpeljal, nastala v naši državi grozna dragina. Ali bi bilo to res? Kdo ve? In če bi bilo, saj bi prišla le producentom, t. j. v prvi vrsti kmetom in živinorejcem na korist. Vsaj bi dobili poljski pridelki svojo pravo vrednost, kmet in živinorejec pa za služeno plačilo za svoje krvave žulje. Tema se torej dragine ni bati, čem večja, tem bolje za nju. Kako pa bi bilo s konsumenti, t. j. z ljudmi, ki so navezani, da si živijo kupujejo. Huje in slabše, kakor je dandanes, tudi kmalu ne bode. Pšenica po goldinarji, skoraj da vže zastoni, žemljice in kruh pa kakor knofi na zimski

suknji. Kje je dobiček? V prekupu živili, kajti preveč rok in prstov je tukaj, skozi ktere živila potujejo, preden pridejo do ust lačnega kupovalca in povsod se nekaj prime prstov. Pekom rastejo hiše na Dunaji kar čez noč iz zemlje, kmečki domovi gredo pa drug za drugim na boben; mesarji držijo si dragocene konje na Dunaji in obiskujejo dirke, kjer ogromne svote zaigrajo, živinorejcu pa upnik kravico ali pa voleta iz hleva tira, ker mu dolžnik ne more niti obresti, še manj pa glavnice, plačati! Huje toraj, kakor je sedaj, nikakor več ne more biti, bolje pa na vsak način, ako se odpravi prekup živili in se postavno vpelje, da sme le pridelovalec kupcu naravnost prodajati, kedar bi prišel ljudstven denar v veljavo.

Celjske novice.

(Občna zbor moške in ženske podružnice sv. Cirila in Metoda za Celje in okolico) nista bila pretečeno soboto sklepna, radi tega zboruje moška podružnica v soboto dne 12. grudnia t. l. v čitalničnih prostorih „Narodnega doma“ v Celji ob 8. uri zvečer. Dnevni red ostane isti, namreč: Pozdrav načelnika; volitev načelstva; sprejem novih udov in razni predlogi. Isti dan zboruje v zgorej omenjenih prostorih ob pol 8. uri zvečer ženska podružnica sv. Cirila in Metoda v Celji z enakim dnevnim redom. Vljudno vabimo častite društvenike obeh podružnic k obilni udeležbi.

(Za „Spodnještajerski jubilejski zaklad“) so darovali nadalje: Sl. občina Vransko 40 kron; preč. g. Peter Erjavec, župnik v Trbovljah 20 kron; gg. drd. Jakob Pukl, koncipijent, posestnik na Dunaji 50 kron; Aleksander Orožen, c. kr. davk. kontrolor v Rogatcu 4 krone; preč. gg. J. Cajnkar, župnik v Središči 2 kroni; Martin Kraglj, župnik v Polju 20 kron; sl. občina Sevnica; 4 Sevnici 1 krona 60 vin.; sl. občina Bočna 20 kron; sl. občina St. Pavel pri Preboldu 50 kron; g. Norbert Zanier, trgovec v Št. Pavlu 20 kron; preč. g. Miha Plešnik, župnik v Št. Pavlu 6 kron; gg. Franc Cilinšek 4 krone; Jože Potočnik 2 krone; Martin Marinc 2 krone; Janez Šreiner 2 krone, občinski svetovalci; Anton Rožaj, Andrej Martinc, Franc Fišer, Miha Matko, Martin Stenovec Matevž Golavc, in Janez Hribar, občinski odborniki po dve krone; preč. g. Anton Fröhlich, v Slatini 22 kron.

(Občni zbor) „Celjskega pevskega društva“ vrši se v soboto dne 12. t. m. ob 8. uri zvečer v čitalničnih prostorih v „Narodnem domu“ z naslednjim vsporedom: 1. Pozdrav. 2. Čitanje zapisnika lanskega občnega zbora. 3. Poročilo tajnika. 4. Poročilo blagajnika. 5. Poročilo račun-

Poročilo o gmotnem stanju ljudskošolskega učitelja.

Govoril pri glavni skupščini „Zaveze“ v Opatiji Jernej Ravnikar. (Konec).

Ko so leta 1894. bili tudi laški poslanci za zboljšanje, tedaj je prišel slovenski poslanec in je predlagal deželni šolski zaklad — in stvar se je odložila, ker Lahji so takemu zakladu nasprotni. Ko se je končno vendar sprejel nek zakonski načrt, po katerem se dvanajstine spremenijo v desetine, bil je sprejeti načrt tak, da se ni predložil v potrjenje. Zboljšanje bi naj bilo prišlo v veljavo s 1. januarjem 1895 leta, toda ni ga še zdaj! Zakaj? Zato, ker prvič načrt se ni mogel v potrjenje predložiti, ker je bil pomanjkljiv; drugič, ker leta 1895. so se sprli laški in slovenski poslanci in je bil deželni zbor zaključen, preden je popravil dotični načrt in tretjič, ker letos popravljeni načrt se je zopet vrnil z Dunaja.

In kaj nam prinese novi zakon, ko bode potrjen? „Soča“, glasilo ondotnih slov. poslancev, piše, da je zakonski načrt tak, da, kar z desnice daje, z levico jemlje, kajti v desetine se bodejo šteli samo stalno nameščeni učitelji . . .

Tako bagatelno postopanje z nami rodilo je lanskega leta znano izjavo, v kateri je učiteljsko društvo za goriški okraj izrazilo nevoljo nad takim postopanjem. Ali mogoča gospoda naša se je začudila nedolžni izjavi, tako, da je proti isti pridobila okr. šolskega nadzornika in urednika „Soče“, katere dva sta zastavila vs

svoj vpliv, da sta prepričala izjavo učiteljskega društva. Kako je Gabršček-ova „Soča“ o tem pisala, znano je vzlasti učitelstvu na Goriškem prav dobro itd. itd.

Kolikor se tiče učiteljskih razmer na Goriškem — osobito pa „znane okrožnice“, ki so jo izdali nekateri učitelji, moram nepristranski pripoznati, da ni bilo umestno, tako udrihati v časopisih po učiteljih, ki se potezajo za zboljšanje svojega gmotnega stanja — in ki so bili ravno vedno zvesti privrženci in sotrudniki teh časopisov. — Kdo bi pač temu ali onemu sobratu štel v zlo, ako v svojem kritičnem položaju išče utehe z odkritosrčno izjavo. — Dalje pa nikakor ne mislim razmotrivati razmer na Goriškem, ker mi vse tudi ni znano in jasno. Izrečem pa že danes svojo nado, da bi vsi neodvisni rodoljubi delali na to, da se ondotnemu učitelstvu čim prej tem bolje pomaga izdatno s poboljšanjem letnih plač, tembolj, ker je goriški deželni šolski svet v zadnjem času zaukazal vsem tistim učiteljem, ki oskrbujejo službo občinskega tajnika, to poslovanje s 1. januarjem 1897. leta odložiti. Vidite, spoštovana gospoda, imeti želé celega moža za šolo — toda lačnega! Sicer pa je služba občinskega tajnika taka, da jo po zakonu učitelj sme opravljati. Vsled tega naj bi „Zaveza“ vložila nekaj ugovor v obliki prošnje na goriški deželni šolski svet, da razveljavi dotični ukaz.

Iz do sedaj povedanega je pač razvidno, da nimamo od deželnih zastopov pričakovati

povoljnega izboljšanja svojih plač. Ne preostaje nam torej drugega, kakor da prosimo državo pomoči, kajti le potem je upati ugodne rešitve, ako se ljudska šola podpravi! Nas že itak stavijo v vrsto c. kr. uradnikov; toda izjema je le ta, da naše plače niso take, kakor one državnih činovnikov. Nam gre ista stopinja, kakor tem, bodisi že gledé na študije, bodisi gledé na naše socialne razmere. Tisti ugovori proti temu, ki so se čuli že v Trstu, da bi bili potem preveč odvisni od vlade, so čisto jalovi, kajti bolj odvisni pač ne moremo biti, kakor smo že! Vsaj smo itak že podrejeni c. kr. oblastnjakom (c. kr. okr. glavarjem, c. kr. dež. in okr. šolskim nadzornikom itd.). Kolikor se tiče tega, bi ne bili prav nič na slabšem; nasprotno naš ugled bi le s tem pridobil — in spoštovanje do učiteljskega stanu bi dospelo na višjo stopinjo, nego pa je sedaj. Kako in na kak način bi se to doseglo, prepuščamo „zavezinemu vodstvu“, da v doseg tega važnega vprašanja stori potrebne korake. — Dela in truda nas čaka veliko, toda ne plašimo se tega, če hočemo sploh kaj prida doseči. Vsaj že naš kranjski pregovor pravi: „Brez muje se še čevljev ne obuže!“ Ako držim še nadalje svoje roke križem — govorimo odkritosrčno — ostalo bode pri starem in učitelstvo bode še vedno trpelo pomanjkanje.

V stavkih, priobčenih k današnjemu referatu v „Popotniku“ št. 14, razvidno je vsaj približno, kako bi nam kazalo postopati, „v doseglo podpravljenja ljudske šole“. Vsled tega o tej

skih pregledovalcev. 6. Volitev predsednika. 7. Volitev odbornikov in njih namestnikov. 8. Volitev računskih pregledovalcev. 9. Slučajnosti. K polnoštevilni udeležbi uljudno vabi odbor.

(Štajerske Raiffeisenove posojilnice), katere so se osnovala s posredovanjem in s podporo deželnega odbora, so tudi na Spodnjem Štajerskem razen ene (Sv. Duh nad Lučanami) vse v nemških rokah, naj se ustanove ob nemški ali ob hrvatski meji ali sredi slovenskih gor. Tako se je zadnji čas osnovala taka posojilnica, pri kateri so poleg deželnega odbora kumovali celó Slovenci, pri Sv. Trojici v Slov. gor., ki je vpeljala do zdaj le nemške tiskovine in se celó slovenskih brani. Zatorej se čudimo, kako morejo takim zavodom slovenski dopisniki pot gladiti celó po slovenskih listih. — Ako se kje pokaže potreba za novo posojilnico, tedaj pišite, domoljubi, „Zvezi slovenskih posojilnic“, ki bode tudi brezplačno posredovala, da se ustanovi novi zavod.

(Celjsko nemštvo in protisemitje.) V dunajskem mestnem zboru je predlagal dr. Pommer, naj mesto dovoli 1000 gld. za nemško dijaško zavetišče v Celji. V kaj ganljivih besedah je razkladal, v kaki nevarnosti je celjsko nemštvo. V Celje se pošiljajo slovenski uradniki, (?) Slovenci so v tem mestu zgradili „Narodni dom“, osnovala se je dvojezična gimnazija in bati se je, da se nemška gimnazija posloveni. Tožil je govornik nad premajhno nemško požrtvovalnost za Celje. Njegov predlog se je izročil mestnemu svetu, kateri se najbrž tudi izreče zanj. Ganljiv Pommerjev govor je moral omečiti vse zastopnike. Mi nemškim Celjanom popolnoma privoščimo tisočak, kateri pa celjskega umetnega nemštva ne bode rešil.

(Beračija brez konca.) Celjski „Studentenheim“ še vedno nima dosti denarja, akoravno zanj beračijo že več ko leto dni. Pred kratkim storili so nemški nacionanci v Dunajskem občinskem svetu predlog, naj se „Studentenheimu“ dovoli podpora 1000 gld., češ, ubogo celjsko nemštvo je treba na vsak način podpirati, sicer pogine. No, zahtevanih 1000 gld. umetnega celjskega nemštva ne bode obvarovalo pogina. Celjski Nemci ne uidejo svoji usodi!

(Celje in Turčija.) Stari Turčiji ne prerokujejo državniki dolgega obstanka, ker je država, ki ne spada v Evropo. Pravijo zatorej tej skoz in skoz gnjili in le umetno vzdržani državi, da je „bolen mož“. Takšen „bolen mož“ brez upanja na dolgo življenje je tudi celjsko nemštvo. Nehote se mora človeku vsiliti ta primera, če opazuje celjsko nemštvo, kako pri vsaki neugodni sapiči strepeče in zastoka, kako ga zdravijo z vsemi zdravili (n. pr. „Studentenheim“, „deutsches

Haus“ itd.) in kako zanj prosjajo pomoči. Temu „bolnemu možu“ zdaj preti nova nevarnost. Okrožno sodišče mu hočejo deliti. Hudo so Celjani zastokali in hitro jih je nekaj šlo na Dunaj prosit ministra naj jim prizanese ter nikar ne vzame toliko nemških uradnikov. Minister je obljubil, da bode njih želje „resno uvaževal“. Kaj bo sad tega „resnega uvaževanja“, ni težko povedati. Okrožno sodišče bo deljeno. Celjskemu nemštvu pač ni pomoči.

(Porotne obravnave v Celji.) Dne 23. novembra t. l. bil je zatožen 28letni Franc Rebov iz Teharjev, 33letni Janez Stor iz Teharjev in 30letni Franc Motnikar iz Osenice radi uboja. Dne 29. julija 1895 našli so pred ovinkom pod mostom pri Teharjih na relsah južne železnice razmesarjeno telo Janez Gorišek-a iz Teharjev, katerega je povozil brzovlak. Komisija, ki je truplo ogedala, spoznala je, da je bilo mrtvo položeno na relse. Priče so dokazale, da si nista bila dobra Franc Rebov in Janez Gorišek radi ljubosumnosti. Pričale so tudi, da so jih na dan nesreče videli vkupe popivati. Ker Franc Rebov ni mogel dokazati svoje nedolžnosti, spoznali so ga porotniki krivim; Janez Stor in Franc Motnikar pa sta bila oproščena. Sodišče je obsodilo na to Franca Rebova na pet let težke ječe. — Dne 28. novembra se je pa imel zagovarjati Janez Toš, Ana Toš iz Župetince in Martin Eiserl iz Vutomarc radi goljufije. Najpoprej hteli so oslepariti neko zavarovalnico in ko to ni šlo, so pa na jako zvit način dobili od dr. Jožef Čuček-a v Ptuiju 800 gld. Zatoženi pripoznajo dejanje, porotniki jih spoznajo krivim in sodišče obsodi Janeza Toš na 2 in pol leti, Ano Toš na 15 mesecev in Martin Eiserla na 18 mesecev težke ječe. — Isti dan zatožena sta bila gg. Leo Brosche kot korektor in vodja „Südsteirische Post“ in pa Edv. Jonas kot odgovorni urednik lista. Davčni adjunkt Franc Mahalla čutil se je žaljenega na svoji časti in zato vložil tožbo proti navedenima gospodoma. Porotniki so med 20 jim stavljenih vprašanj 19 zavrgli in 1 slednje pa potrdili. Sodišče je na to g. Leo Brosche ta oprostilo zatožbo in g. Edvard Jonas je bil obsojen na 70 gld. v korist mariborskih ubožcev. (Dalje prih.)

Spodnje-štajerske novice.

(Deželni zbori) snidejo se koncem t. m. v kratko zasedanje, da dovolijo začasno pobiranje deželnih priklad. Redno zasedanje deželnih zborov bode še le koncem januarja 1897, kadar bode državni zbor se že razšel. Češki deželni odbor je sklenil deželnemu zboru priporočati, da se vpeljejo neposredne volitve.

bega gmotnega stanja, zró z nekako nemo obupnostjo v še bolj žalostno bodočnost — in le redki so med nami, katerim je osoda bila vsaj toliko mila, da se jim godi malo boljše. — Kolikor pa se je do sedaj storilo za učiteljstvo, je tako bore malo, da še vredno ni kake omembe. Vse uravnanje učiteljskih plač po raznih kronovinah bile so do sedaj samo slepilo nasproti ljudstvu, češ, za učiteljstvo se je zgodilo dovolj, več se ne more. Ne pomisli pa se, da večina učiteljstva živi v največji bedi in revščini. Posledica temu je vedno pomanjkanje učiteljev, kar pa se je še posebno v najnovejšem času jelo občutno kazati. Sicer nameravajo temu nedostatku nekoliko pripomoči z ustanovitvijo deželnih konviktov (odgojišč) za učitelje, kar pa baje ne bode dosti pomagalo. Nasprotno smemo o tem že danes izraziti svoje pomisleke, kajti marsikateri mladenič se vsled tega ne bode maral posvetiti učiteljskemu poklicu. S takim duševno nezrelim učiteljskim naraščanjem se tudi narodovi naobrazbi ne bode koristilo. Šola, narodna izomika, ljudsko blagostanje ohrani se le tedaj na površju časa, ako se tudi učitelj v službenem, gmotnem, družabnem in pravnem oziru vzdržuje na površju časa.

Naslanjaje se na to izjavo danes tukaj zbrano slovensko učiteljstvo terja:

1. Uvaževaje prežalostno gmotno stanje vsega slovenskega ljudsko šolskega učiteljstva in gledé na to, da se v kratkem izboljšajo plače c. kr. uradnikom, duhovnikom in častnikom,

(Duhovniške spremembe.) Provizorjem za Št. Jurij ob juž. žel. imenovan je č. g. kaplan Valentin Mikuš. Umrl je č. g. Matija Strnad, župnik na Rečici. — Župnijo Pernice dobil je ondotni provizor č. g. Matevž Trtnek. — Razpisana je župnija Št. Jurij ob juž. žel. do 6. januarja 1897, patron novomeški kapitelj.

(Predrzna tatvina.) V torek dne 24. t. m. zvečer proti 9. uri zlezel je tat skozi okno v gostilniško sobo Adam Kinzel-na star. v Št. Jurji ob j. žel., med tem ko se je oštir odstranil, da bi si prinesel kos domačega kruha za večerjo. Ko se oštir vrne, našel je sobo zaprto in predno je prišla pomoč izginil je zopet tat pri oknu in odnesel nad 1000 goldinarjev. Tat moral je biti precej znan v hiši, kajti vedel je dobro, kje je denar in vso tatvino brzo izvršil. — Policija v Celji je na telegrafično sporočilo baje prišla zločinca, ki pa je policistu ušel. — V petek dne 27. t. m. pa je zopet tat obiskal Franc Skaza v Št. Jurji ob juž. žel. in mu odnesel nad 400 gld. Sumi se, da je bil ravno isti človek, ker je tatvina istotako predrzno speljana.

(Na Rečici je umrl) ondotni župnik č. g. Matija Strnad. Pokojnik je bil jako blag in plemenit mož, ki je pri vseh stanovih brez izjeme užival največje spoštovanje. Kot dober dušni pastir skrbel je za olepšanje župnijske cerkve, katero je dal slikati po g. Ivan Gosarju v Celji; kot pravi oče ubogih, pa je sirotam pomagal, kolikor je le mogel. Le škoda, da je bil tako kratko časa, še ne čisto 2 leti tukaj. Popred je bil veliko let na Ljubnem, kjer ga bodo vedno v najboljšem spominu ohranili. Kako je bil priljubljen in kako močno so ga povsod spoštovali, o tem je pač jasno pričal veličasten njegov pogreb dne 30. novembra t. l. Od vseh strani prihitelo je mnogo, mnogo ljudstva, da mu izkaže čast na zadnjem njegovem potu. Naj počiva v miru!

(V Rečici) je nastavljen za provizorja č. g. Štefan Pivec, tamkajšni kaplan. Ko je pred dvema leti umrl prejšnji župnik č. g. Mat. Krtna, bil je tudi on za provizorja. Na eni in isti fari dvakrat provizor biti, to je redek slučaj.

(Gornjegradsko učiteljsko društvo) je pri zadnjem svojem zborovanju vzelo na znanje poročila o zborovanju učiteljske „Zaveze“ v Opatiji, o seji štajerske učiteljske „Zaveze“ in o seji odbora za urejevanje učiteljskih plač, ki sta bili obe v letošnjih počitnicah v Gradcu. Ker je „Slovenec“ v svojem članku „Pons asinorum“ (most za osle) slov. učiteljstvo na nečuten način napadel, se je enoglasno izreklo, da se slov. učiteljstvo popolnoma strinja z nazori „Učiteljskega Tovariša“ gledé verske šole ter zavrača z vso

zahtevamo, da se tudi ljudskim in meščanskim učiteljem, ki so za državo in deželo vendar najvažnejši činitelj, letni dohodki uravnajo tako, da bodo jednaki onim c. kr. uradnikom v 11., 10. in 9. plačilnem razredu za učiteljstvo ljudskih ter v 10., 9. in 8. plačilnemu razredu za učiteljstvo meščanskih šol.

2. Pr.dno stopi ta uravnava v veljavo, dovolijo naj se v ta namen povsodi in takoj primerne draginjske doklade.

3. Ker deželni zbori najbrže tudi v prihodnje ne bodo upoštevali § 55. državnega zakona z dne 14. maja 1869. leta, da bi učiteljem plače uravnali tako, da bi ti zamogli vso svojo moč obračati v svoj poklic ter da bi jim tudi v resnici bilo mogoče, svojo rodbino živiti primerno okolnostim dotičnega kraja, sklene se, visoko c. kr. vlado naprositi, da blagovoli šolo vsprejeti v svoje področje, to je, ljudska šola naj se podržavi.

4. V dosego tega naj „Zaveza slovenskih učiteljskih društev“ stopi v dogovor z drugimi deželnimi učiteljskimi društvi v Avstriji, da ukrenejo vse potrebno.

5. Vsa ta društva naj visokemu c. kr. ministertvu za uk in bogočastje predložijo „skupno spomenico“, v kateri naj se razkrije gorje in prežalostno gmotno stanje vsega ljudsko šolskega učiteljstva po avstrijskih deželah.

6. Ako deželna učiteljska društva — oziroma „zveze teh društev“ — spoznajo za potrebno, pošlje naj se v ta namen posebna depu-

točki tudi ne mislim nadalje govoriti — tem manj, ko vidim, da sem svojo razpravo že malo preveč raztegnil.

Svoje potrpežljive poslušalke in poslušalce prosim le še nekoliko potrpljenja. — Mnogim danes tukaj zbranih tovarišic in tovarišev je gotovo znano letošnje zborovanje štajerskega učiteljstva (26. maja meseca) v Gradcu. Vsi sklepi sprejeli so se z navdušenjem, kar je tudi popolnoma jasno, ker so taki, da jih more sleherni učiteljica in vsak učitelj z mirno vestjo odobravati in podpisati. Nadejam se torej, da se strinjate vsi z menoj, ako tudi mi v okvir svojih že pripravljenih teženj, vzamemo še one štajerskega učiteljstva, da s tem pokažemo že danes soli darnost (vzajemnost) skupnega postopanja v dosego svojih teženj. Vsled tega predlagam naslednjo resolucijo:

Osmi glavni zbor „Zaveze slovenskih učiteljskih društev“ v Opatiji dne 20. avgusta 1896. leta izjavlja:

„Z ozirom na vedno rastoči duševni in telesni napor ljudskega učitelja, terja se dandanes od njega toliko, da pri sedanjem žalostnem položaju, gledé službenih gmotnih, družbenih in pravnih razmer, nikakor ne more, kakor do sedaj, vseh svojih močij posvetiti z uspehom vzvišenemu poklicu. Nepovoljni odnošaji v učiteljskem stanu so že tako neznosni postali, da se je mnogo učiteljev vsled postranskih opravil ugnobilo; drugi zopet, ki nimajo prilike s takimi postranskimi službami izboljšati si svojega sla-

odločnostjo tako osorno, učiteljstvu in šoli nepri-
jazno pisavo.

(**Nezgoda na železnici.**) Dne 27. novembra
t. l. je lokomotiva mej Zidanimaost in Hrast-
nikom tako nesrečno zadela čuvaja Antona So-
vrata, da je nezavesten obležal. Prepeljali so ga
v ljubljansko bolnico.

(**Pri Sv. Trojici v Slov. gor.**) se je osno-
vala posojilnica s posredovanjem dež. odbora.

(**Razpisano je podučiteljsko mesto na
Humu,**) pošta Ormož, III. plač. razred, prosto
stanovanje s potrebnim pohištvo in tri m² drv
za kurjavo. Prošnje do 25. decembra 1896 pri
krajnem šolskem svetu. — Dosedanji podučitelj
g. Avg. Šabec je imenovan učiteljem na c. kr.
rudarsko šolo v Idriji.

(**Iz Ptuj.**) Dolgo željeni in pričakovani
zdravnik se je vendar naselil pri nas. Odkar je
odišel dr. Schiffer bili smo v resnici v veliki
zadregi radi zdravnika. No sedaj je pomagano.
Dobili smo izvrstno zdravniško moč v osebi dr.
Bela Stuhca. Mesto, kakor okolica posluževala
se bode rada pomoči mladega zdravnika, ki bode
gotovo storil vse, da svoje dobro ime ohrani in
si pridobi še večje zaupanje.

(**Vremenska postaja na Cvenu**) beleži v
mesecu novembru: Povprečna toplota 3,7° C.
Najvišja toplota dne 1. 15,8° C. Najnižja toplota
dne 30. 11,2° C. Največ padavin dne 17. 14,0
mm. Vsota padavin 58,8 mm. Število dni s pa-
davinami 13. Število dni s snegom 3. Oblačnost
74. Prevladala sta severni in izhodni veter.

(**Okr. glavarstvo v Ljutomeru**) pa razume
prevajati, da je veselje. „Kmetijsko bralno dru-
štvo v Gornji Radgoni“ je po tej slovni „An
die löbl. Vorstehung des Bauern Lesevereines
Oberradkersburg“. — Prosili bi, da okrajno gla-
varstvo ljutomersko svojevoljno ne prevaja popol-
noma slovenskega naslova društvu, kateremu
so pravila po c. kr. namestništvu v Gradci
odobrena, tedaj potrjen tudi naslov društva; v
drugem pa bi prosili, da nas ne smeši.

(**Imenovanje.**) Geometrom v Ljutomeru je
imenovan I. Lieber, rodom Čeh in razume še
dokaj slovenski.

(**Vreme letošnjega novembra**) je bilo še
precej ugodno, dokaj suho je bilo, zračna toplota
je bila nad normalom, dežja in snega malo. Za-
biležilo se je 10 deževnih in 2 snežna dneva
skupno 51 mm padavine. Zračni tlak je bil v
obče velik; najvišje je stal barometer 6. dan
(761 mm), najnižje 4. (741 mm). Najvišja zračna
toplota je bila 1. (12,7 srednje toplote), najnižja
je bila zadnjega zjutraj (— 9,4° C). Večinoma
je bilo nebo oblačno. Ljudje so še marljivo ko-
pali po novih vinogradih.

tacija do ministerskega predsednika, naučnega
ministra — in celo do Njegovega Veličan-
stva, presvetlega cesarja in vladarja. Manjše
dežele bi bile zastopane po enem, večje
pa po dveh ali treh odposlancih.

7. Službena leta naj se vsled težavnega in
napornega dela, ki ga ima učitelj pri vzgoji in
pouku mladine, skrajša na 35 let, uštevši tudi
leta začasnega službovanja.

8. Naslov „podučitelj“ naj se odpravi brez
pogojno.

9. Tajna kvalifikacija je nekaka nenravna
in nepotrebna uredba, torej naj se odpravi.

10. Šolski zakon o nadzoru šol pre-
dela in popravi naj se v tem smislu, da se kraj-
nim šolskim svetom vzame pravica nadzorstva
v pedagoškem in didaktičnem oziru; prepusti
pa naj se jim samo oskrbovanje stvarnih šolskih
potrebščin.

11. Glede na to, da pri sedanjih družbenih
razmerah dobra vzgoja mladine posebn
blagodejno vpliva v korist in blagor
državi in deželam, skrbi naj se za večjo
izobrazbo učiteljstva. Ako bi država to zahtevo
odklonila, naj potem dežele to velevažno vpra-
šanje prevzamejo same v svojo skrb po vzgledu
dunajskega mesta.

12. Posel „občinskega tajnika“ je časten
in tak, da ga sme učitelj v prostem času oprav-
ljati; torej mu tega višje šolske gosposke tudi
ne morejo in ne smejo zabraniti, ker ne naspro-
tuje zakonito določenim naredbam.

(**Nemška šola v Pekrah pogorela.**) Kakor
smo pred kratkim poročali, imela bi se v Pekrah
pri Mariboru osnovati za občino Pekre javna
nemška dvorazredna šola. V Pekrah je sicer po-
leg 300 Slovencev samo 11 Nemcev. Pa tukaj
osnoval je pred kakimi 10 leti nemški „Schul-
verein“ s pomočjo dunajskega bogataša dr. O. h-
marja Reiserja, kateri ima v Pekrah svoje vino-
grade, nemško šolo, da bi se tako slovensko
ljudstvo ponemčilo. Dr. Reiser je leta in leta
plačeval in dajal denar za to nepotrebno nem-
ško šolo, pa Pekre so le ostale, kakor so bile
od nekdanj, slovenske. Konečno je dr. Reiserju
postalo prazno plačevanje preneumno, tako, da
je svojo mošnjo zavezal. Nemški „Schulverein“
pa ne more šole vzdrževati, ker hira, ker mu
prihaja vedno premalo cvenka. Nemška ponem-
čevalnica v Pekrah dozorela je toraj na pogin.
Če je sila velika za nemštvo, je pa deželni
šolski svet štajarski s pomočjo blizo. Da se ohrani
ta nemška ponemčevalnica, odloči nakrat de-
želni šolski svet, da se ta šola obesi za vrat
občini Pekre. Ta občina naj plačuje za to nem-
ško šolo, ter se zaradi tega izloči iz šole v
Lembachu. Občine Lembach, Bergental in Bistrica
pritožile so se sicer na naučno ministerstvo, pa
to ni hotelo nemški šoli izpihniti luč življenja,
ter je zavrnilo rekurz teh občin zoper osnove
nemške šole, češ, da ni utemeljen. Pa občine se
niso dale preplašiti, ampak vložile so po g. dr.
Ivanu Dečku v Celju pritožbo na upravno so-
dišče, in to je pri obravnavi v petek dne 27.
novembra pritožbi dalo prav in spoznalo, da je
odločba deželnega šolskega sveta in ministerstva
protipostavna, t. j. v Pekrah ne bo javne nemške
ljudske šole. — Če hoče dr. Reiser ali če more
nemški „Schulverein“ vreči v Dravo na leto ka-
cih 2000 gld., smeta si to šolo obdržati pa le kot
privatno; javna pa šola ne sme biti, ter občini
Pekre ne bo zanj treba plačevati niti krajcarja.
— Ta sodba upravnega sodišča je toraj prav
važna narodna zmaga.

(**Poročil se je**) v Gradci g. dr. Mano Dereani
z gosposično Fonso Böhm.

(**Dr. Matija Murko**) rodom Stajarec, je mi-
noli teden imel habilitacijsko (poskušensko) pre-
davanje na dunajskem vseučilišču. Predmet je
bil: „Prvi početki ruskega romana“. K predavanju
je prišlo več uradnikov iz raznih ministerstev,
učenjakov, profesorjev, državnih poslancev in
vseučiliščnikov. Posebno je došlo mnogo dunaj-
skih Slovencev. Toliko poslušalcev na dunajskem
vseučilišču še ni imel noben Slovenec. Njegovo
predavanje se je občno hvalilo.

Druge slovenske novice.

(**Župnija v Šiški.**) Nemški red namerava
osnovati v Šiški pri Ljubljani novo župnijo. Se-
daj spadajo Šiščenci v frančiškansko župnijo v
Ljubljani. V Šiški se je zadnja desetletja prebi-
valstvo močno pomnožilo. Šiška ima več prebi-
valcev, kakor marsikatero mesto na Kranjskem.

(**Nove posojilnice**) se snujejo na Dobrovi
pri Ljubljani in v Škocijanu pri Mokronogu.

(**Zmrznil je**) dvaintridesetletni And. Triller
blizu Škofjeloke. Bil se je dne 21. novembra t. l.
žganja in sadnega mošta napil, potem pa v mrzli
noči na cesti obležal.

(**Častnim občanom**) je izvolila občina Selce
predsednika notarske zbornice, gosp. dr. Jarneja
Zupanca, v priznanje njegovih zaslug za osnovo
in zgradbo nove šole pri Sv. Lenartu, za katero
šolo je g. Zupanc žrtvoval več tisočakov.

(**Umrli je**) v Trzinu na Gorenjskem 82letni
učitelj Janez Dabelak. Pokojnik je bil gotovo
jeden najstarejših kranjskih učiteljev, če morda
ne najstarejši.

(**Mrtev najden**) Dne 22. novembra t. l. so
v Mošnjah na Gorenjskem iz Save potegnili
mrtvega moža. Voda je truplo bila zanesla mej
dve skali, kjer je obtičalo. Ker je močno segnilo,
se ne more določiti, kdo je bil mrtvec.

(**V mestno hranilnico v Radovljici**) je v
mesecu novembru 1896, 92 strank vložilo 33.756
gld. 81 kr., 25 strank vzdignilo 3295 gld. 75 kr.,
25 strankam se je izplačalo posojil 21.253 gld.
— kr., stanje vlog (301) 105.502 gld. 71 kr.,
denarni promet 88.441 36 kr.

(**V Radovljici na Gorenjskem**) bode letos
semenj sv. Lucije pondeljek dne 14. decembra t. l.

(**Davkoplačevalci in davkoizterjevalci v
zadregi.**) Od dolnje Krke pod Rakovo se na
poročila: V takih stiskah še ni bil naš kmet, v
kakršnih je letos. Ob Krki je letos kmetom
vsled povodnji vsa prašičja krma segnjila, da
jih nimajo s čim krmiti. Prašičev pa vsled za-
prtije kar nič prodati ne smejo. Do zdaj so jih
gonili v šumo, kjer so pobrali, kar je bilo želoda.
A kaj zdaj, ko je zima s snegom nastopila?
Davki pa morajo biti plačani! S čim? Pa vsaj
ne more niti davčni izterjevalec priti do denarja!
Če kmetu prešiče tudi zarubi, vsaj jih nihče ku-
piti ne sme, nihče kupiti ne more, ko je svet
suh kakor poper. Ali boste vsled prešičje zaprtije
kmeta po davkarji do obupnosti tirali?! Po-
slanci, ali nič ne slišite, nič ne vidite.

(**V Krškem**) je v nedeljo pogorela hiša
gospe V. Avsec, kjer je bila znana gostilnica „pri
pošti“ gospice Ivanke Končan. Obe ste bili ko-
likor toliko zavarovani. Da se ni ogenj dalje
razširil, gre hvala čvrsto delujočima gasilnima
društvoma v Krškem in na Vidmu.

(**Mestna hranilnica v Novem mestu.**) V
mesecu novembru 1896 je 90 strank vložilo
16.273 gld. 97 kr., 50 strank vzdignilo 6.331 gld.
11 kr., toraj več vložilo 9.942 gld. 86 kr., 15
posojil se je izplačalo 11.930 gld., stanje vlog
334.340 gld. 20 1/2 kr., denarni promet 49.648 gld.
56 kr.

(**Nesreča na železnici.**) Dne 26. novembra
t. l. sta v Divači skup trčila dva železniška
vlaka. Stroja sta se precej poškodovala, vozovi
pa ne.

(**Na strokovni šoli za puškarje**) v Borov-
ljah je bilo lani 16 rednih in 17 izrednih učen-
cev. Po narodnosti je bilo 24 Slovencev, 7 Nem-
cev, 1 Italijan in 1 Francoz. Poučni jezik tej
šoli, je pa bil samo nemšk, dasi vanjo hodijo
skoro sami Slovenci. Tudi tistih sedem Nemcev
je najbrž le umetno napravljenih.

(**Važno za posojilnice.**) Na Primorskem so
se bili pripetili trije slučaj, ko se posojilnicam
od strani sodnij ni pripoznala pravica, da bi
smele tudi od neudov sprejemati hranilne vloge.
Stvar je prišla vsled interpelacij državnih po-
slancev M. Vošnjaka in dr. Šušteršiča v državni
zbor in vsled pritožb od strani posojilnic do naj-
višjega sodišča. Slednje se je v vseh treh slu-
čajih za posojilnice ugodno izjavilo. Vsled tega
se državni zbor ne bode več s tem dalje bavil
in posojilnice bodo delovale.

(**Vihar v Trstu**) Dne 25. m. m. je bil v
Trstu hud vihar. Več ladij se je poškodovalo.

(**Narodna zmaga v Istri.**) V občini Du-
bašnica zmagala je hrvaška stranka v vseh treh
razredih. Dosedaj so v tej občini Italijani gospo-
darili. Ko so Italijani videli, da bodo pogoreli,
so Hrvatom ponujali kompromis, pa so ga po-
slednji odklonili.

(**Občni zbor podp. društva za slovenske
visokošolce na Dunaju.**) Tega zbora udeležilo
se je letos mnogo več na Dunaju živečih Slo-
vencev nego druga leta. Izmej gg. državnih po-
slancev prišla sta gg. V. Spincič in Višnikar, ki
sta bila presrečno sprejeta. Gospod predsednik
Navratil pozdravil je občni zbor, elito dunajskega
slovenstva, ki stori vse, da bi se olajšalo bedno
stanje slovenskih visokošolcev na Dunaju. Mesto
slučajno zadržanega g. tajnika J. Luzarja, poroča
g. podpredsednik Pukl o delovanju društva v
preteklem letu. Najprvo omeni bridke zgube dveh
udov, preč. kanonika K. Kluna in ustanovnega
člana g. Viktorja Rosine, c. kr. notarja v Mokro-
nogu. Častni jima spomin! Odborovo delovanje
je bilo v preteklem letu zelo težavno. Oglasilo
se je toliko revnih dijakov, kakor še nobeno dru-
go leto. Da je društvo kolikor toliko ustreglo
želji mnogoštevilnih prosilcev, je zahvaliti v prvi
vrsti slovenski požrtvovalnosti. Največe darilo je
tudi letos ono slavnega deželnega zbora kranjskega
— 200 gld. Slava mu! Mej gospodi slovenskimi
drž. poslanci je v drž. zboru nabral 63 gld. dru-
štveni ustanovnik in drž. poslanec g. Vilj. Pfeifer.
Kot ustanovnik je društvu pristopil g. dr. Jos. Staré
iz Ljubljane. Mnogo ustanovnih članov je letos
društvu poslalo lepa darila. Mej temi je prvi
premil. preč. knez in škof lavantinski dr. Mihael
Napotnik, potem gg. dr. Jernej Glančnik, odvetnik

v Mariboru, dr. Pavel Turner, pos. v Mariboru, dr. Jernej Supanc, c. kr. notar v Ljubljani, drž. poslanca vč. g. dr. Anton Gregorčič in g. V. Pfeifer, g. Ivan Perdan, predsednik trg. zbornice v Ljubljani. Izmed denarnih naših zavodov so nekateri tudi letos društvu poslali znatna darila. Prva mej temi je sl. posojilnica v Mariboru; dalje sl. posojilnica okolice ljubljanske, družba sv. Cirila in Metoda, hramilno in posojilno društvo v Ptuiju, ter sl. posojilnici v Ormožu in Vitanji. Neprecenljivih zaslug za društvo so si pridobili gg. poverjeniki, ki so v raznih krajih nabirali darove. Največjo svoto je tudi letos nabral za bedno slovensko dijaštvo neutrudni gosp. France Dolenc, trg. v Mariboru. Temu sledi dični rodoljubig. P. Kraigher trgovec v Postojni, g. dr. Jos. Kolšek, odvetnik v Laškem trgu, g. dr. Jos. Gorički, odvetnik v Radgoni, g. dr. Anton Mihalič, zdravnik v Ljutomeru, g. Dragotin Hribar v Celju, g. Tone Flis na Vrhniki, vč. gg. Anton Vertnik, kaplan v Trbovljah in Anton Pipan, kaplan c. in kr. mornarice v Pulju, g. pravnik Aleks. Šešek v Novem mestu, g. Alojzij Pavlin, živinozdravnik v Rogatcu, g. Ivan Munda, živinozdravnik v Brežicah. G. Milan Škerlj, pravnik, je poslal lepo svoto za ustanovino. Slovensko časništvo si je letos za to društvo steklo mnogo zaslug; osobito zahvalo je izreči dnevnika „Slovenec“ in „Slov. Narod“, pa tudi drugim: „Domovina“ v Celju, „Slov. Gospodarju“ in „Südt. Post“ v Mariboru, „Soči“ v Gorici, „Edinosti“ v Trstu, „Ljublj. Zvonu“ itd.

Druge avstrijske novice:

(V osredno komisijo za pregled zemljiškega davka) so voljeni za Štajersko, Al. Posch, drž. poslanec v Šmarji članom, baron Moskon, graščak v Pišecah, namestnikom; za Kranjsko, baron Berg, graščak v Mokronogu članom, in Janko Kersnik, graščak na Brdu namestnikom; za Goriško, drž. poslanec Alfred Coronini, članom in grof Athems namestnikom; za Istro, odvetnik dr. Suran, članom in drž. poslanec dr. Laginja, namestnikom; za Trst, drž. poslanec dr. Burgstaller, članom in drž. poslanec Iv. Nabergoj, namestnikom; za Koroško, deželni odbornik Hoik, članom in drž. poslanec Kirschner, namestnikom. To komisijo so volili državni poslanci vseh kronovin. Kakor je vidno, so štajerski in koroški Nemci tudi pri tej priliki prezrli, da v teh dveh deželah bivajo tudi Slovenci, drugače bi za namestnika bili izbrali kakega Slovenca.

(Zakon o uredbi uradniških plač) se je sklenil po želji vlade, tako, da stopi v veljavo, kadar se razglasi. Sedaj je gotovo, da prej ne stopi v veljavo, da se dovoli nov davek na pivo in žganje. Ker so nekateri poslanci bili za to, da se le nižjim uradnikom plače izboljšajo, se je vlada za višje uradnike močno potegnila. Od slovenskih poslancev je pri tej priložnosti govoril dr. Ferjančič, ki je zagovarjal ne le izboljšanje uradniških plač, temveč tudi boljše urejenje napredovanju v službi.

(Shod avstrijske duhovščine.) Minuli teden je bil na Dunaji shod avstrijskih katoliških duhovnikov. Udeležilo se je shoda kacic 200 duhovnikov latinskega obreda. Posvetovali so se o urejenju kongreg. Izvolili so neki stalni odbor, ki bode stvar doganjati. Poslali so odposlanstvo k načelnikom državnoborskih klubov in ministrom. Odposlanstvo je bilo povsod najprijazneje vsprejeto.

(Carinska pogodba odpovedana.) Ogerska vlada je odpovedala carinsko pogodbo z Avstrijo. Prehitela je avstrijsko vlado. Pogodbo so Ogri le zaradi tega odpovedali, ker bi jo sicer bila avstrijska vlada, kakor se je izrekla v drž. zboru.

(Najstarejši državni poslanec) Poljak prošt Ludovit Buczka je umrl. Imel je 82 let, poslanec je bil od 1861. leta.

(Stranka plemenitašev.) Kakor je znano, hoče grof Badeni sestaviti večino, katera bi posebno se opirala na plemstvo. Grof Sternberg je pa sedaj v neki brošuri razkril, kakšen bode program novi plemenitaški stranki. Pred vsem priporoča plemenitašem, naj se upirajo protisemitizmu. Če se protisemitizem ne zajezi, se ljudje ne bodo zadovoljili le z židovskim denarjem, temveč lotili se bodo tudi plemenitaških gradov. Potem naj se plemenitaši upirajo vsaki

premembli sedanje državne oblike. Grof Sternberg torej hoče, da naj plemenitaši podpirajo dualizem in nasprotujejo češkemu državnemu pravu. Češke veleposestnike opominja, naj nikar ne zaupajo Mladočehom, ki hočejo pomoč plemstva le izkoristiti v svoje namene. Grof Sternberg je za nemški državni jezik. S takim programom plemstvo gotovo ne osreči naše države.

(Madjarsko časopisje in Slovaki.) Poslednji čas se mej ogerske Slovake posebno razširjajo madjarski vladni listi. Kdor ga le hoče, ga dobi, ni mu ga treba plačati. Pisani so vsi ti listi v jako slabi madjarsčini, kajti uredujejo jih uradniki slovaške narodnosti, kateri razmere mej Slovaki dobro poznajo. Namen tem listom je očividni, razširiti hočejo mej Slovaki madjarizacijo. Časopisje naj popolni delovanje šole in cerkve, ki tudi napenjata vse svoje sile, da pomadjarijo Slovake. Od kar so po vladnem pritisku v cerkvenih starešinstvih Madjari dobili večino, protestantski pastirji delujejo z vsemi močmi za madjarizacijo. To je tem bolj žalostno, ker so še nedavno bili protestantski duhovniki najboljši zagovorniki slovaške narodnosti.

Ogled po širnem svetu.

(Srbija in Vatikan) Dne 27. novembra t. l. je obiskal srbski kralj papeža Leva XIII. in ga pri tem prosil, da sklene s Srbijo konkordat in osnuje posebno škofijo za Srbijo. Sedaj katoličani v Srbiji spadajo pod djakovsko škofijo.

(Avstrija in Rumunija.) Prestolni govor, s katerim se je dne 28. novembra t. l. otvoril rumunski državni zbor, posebno naglašala dobre odnose z Avstrijo, ki so se posebno utrdili, ko je avstrijski cesar obiskal rumunskega kralja v Bukarešti.

(Volitve v Bolgariji) so se vršile minulo nedeljo. Vlada je delala z velikim pritiskom. Voljeni so vsi ministri, nekateri celó v več krajih. Stojilov je v Sredcu in Plovdivu dobil toliko glasov, kakor še nikdo pred njim. Glavni vodje bolgarske opozicije so pri volitvah vsi propali. Nič ni pomagalo, da so se bile združile vse opozicijske stranke. Drugih opozicionalcov je voljenih dvajset. V obeh krajih so bili pri volitvah neredi. Tudi je nekaj ljudi ubitih. Celo v Sredcu bili so volilni izgedi.

(Bolgarski vojni minister Petrov) je od stopil. Prišel je bil nekaj s knezom v navskrižje. Knez mu je pri odstopu podelil čin generalnega majorja v rezervi. To je drugi bolgarski general. Stambulova svak Mutkurov je bil tudi generalni major.

(Oboroževanje v Angliji) Angleška vlada misli od parlamenta zahtevati več milijonov za oboroženje topničarjev, pomnoženje pešpolkov in boljše urejenje vojaškega vozništva.

(Načrt za delitev Turčije.) Časopisi poročajo, da so se Avstrija in Rusija dogovorili, kako razdeliti Turčijo. Rusija dobi večino azijske Turčije, Avstrija se raztegne do Soluna, Italija dobi Albanijo, Francija Sirijo, Angleži pa obdrže Egipt, Carigrad bi pa bil presto mesto. Nam se ta načrt ne zdi verjeten.

(Vstaja na Kreti.) Vstaši so razpisali 5000 frankov nagrade temu, ki ubije generala Weylerja. Zato je general se zavaroval z močnimi vojaškimi stražami. Za vsacega španskega častnika so pripravljene dati 1000 frankov.

(Italijani in Brazilija.) Razpor mej tema državama je poravnal. Zbornica brazilijanska in senat sta že dogovorila, da se da neka odškodnina Italijanom, ki so imeli škodo pri nemirih v Braziliji.

(Mir mej Abesinijo in Italijo) ni Angležem po volji. V mirovni pogodbi je namreč določeno, da Italija ne sme odstopiti nobene pokrajine, drugemu, kakor Abesincem. Angleži bi bili radi, da jim Italija odstopi primorsko mesto Masavo.

Dopisi.

(Mozirje.) (Otvoritev novega šol. poslopja.) Dne 19. t. m. to je na dan visokega godu Njenega Veličanstva presvitle cesarice Elizabete, se je novo šolsko poslopje v Mozirji izročilo uzvišenemu svojemu namenu. Ta dan je bil toraj za

celo mozirsko župnijo največjega pomena, kajti, blagoslovil se je preimeniten kulturni zavod, zavod, ki ima biti sedajnemu in prihodnim zarodom sedež prave krščanske omike, podlaga in vir časne in večne sreče vseh župljanov, svetišče, iz katerega se bode božji blagoslov bogato razlival še na pozne potomce. — Priredila se je ob tej priliki primerna slovesnost, katera se je veskozi in tudi pri jako lepem vremenu dostojno in lepo vršila. Šolsko poslopje se je od zvonaj in znotraj prav čedno in okusno z vencí okinčalo, iznad strehe pa sta vihrali dve veliki zastavi — cesarska in slovenska. Pa tudi celi trg se je odel s praznično obleko, kajti, so bile vse hiše s zastavami okinčane, kakor je tudi pri lipi mogočno vihrala slovenska trobojnica. Svečanosti udeležilo se je mnogobrojno število gostov od daleč in blizo. Med drugimi nas je s svojo dragoceno navzočnostjo počastil visokorodni gospod grof Attems, okrajni glavar v Celji; Ant. Svetina, župan in c. kr. notar v Gornjemgradu; zastopnik okrajnega šol. sveta gornjegradskega g. A. Žager; predsednik savinskega planinskega društva g. Fr. Kocbek, predsednik učiteljskega društva gornjegradskega g. Ivan Klemenčič, zastopnik kraj. šol. sveta, občinskega odbora in načelnik podružnice sv. Cirila in Metoda g. Pivec na Rečici, g. Skaza in Cigler iz Šoštanja in še veliko, veliko drugih. — Okoli 8. ure začeli so se otroci, ki so bili vsi v praznični obleki, dekleta z vencí na glavi, dečki s šopki na prsih, zbirati v dosedanji šolski sobi. Od tam so v slovesnem sprevodu med mnogimi in raznovrstnimi zastavami prenesli v novo šolsko poslopje podobe presvitlega cesarja in cesarice, Slomškega in sv. Cirila in Metoda. Na lepo ozalšani blazini pa so se nosili ključki od novega poslopja. Od tam podali so se učenci, gasilno društvo s zastavo, in vsi drugi udeležniki, v cerkev k slovesni sv. maši, katero je služil o. Bernard, upokojeni ravnatelj novonemške gimnazije; drugi navzoči č. g. duhovniki pa so mu stregli. Po sv. maši podali so se vsi k novemu šol. poslopju, katero se je blagoslovilo. Po končanih svetih obredih nastopil je načelnik kraj. šol. sveta g. Alojz Goričar, ter je v lepi in spretni besedi prav presrečno pozdravil vse navzoče, ki so od vseh krajev prišli, da povzdignejo današnjo slovesnost. Omenjal je potem, koliko je bilo premagati težav in ovir, preden se je to poslopje postavilo, kajti od tistega dne, ko se je prvokrat sklenilo, staviti novo šol. poslopje, minulo je že celih 22 let. Na to izroči ključke novega šol. poslopja šol. vodstvu ter tako tudi celo stavbo uzvišenemu svojemu namenu ter pristavi željo, da bi bila mladina, ki se bode v teh prostorih odgojevala v vsem svojem početju, dejanji in nehanji značajna, da bi bili vsi, ki bodo semkaj prihajali, enkrat pridni kristjani, dragi sinovi in hčere sv. matere cerkve, navdušeni rodoljubi, koristni udje človeške družbe, vrli in delavni državljani, mogočni stebri velike in širne Avstrije, zvesti in pokorni podaniki presvitlega cesarja Franca Jožefa I. kateremu je trikrat zaklical „živijo!“ tudi presviti cesarici Elizabeti, koje visoki god se ravno danes obhaja, kakor tudi celi habsburški rodovini, zaklical je trikrat grogoviti „živijo!“ kar so tudi otroci in vsi drugi navzoči polni največjega navdušenja storili. Sedaj dobi besedo šol. vodja, ter kaže na podlagi Slomškovih besed: „Iz dobre šole pridejo boljši časi!“ veliko važnost dobre šole tako za cele narode, kakor za posameznike. Da bode pa šola v resnici dobra, da bode prospevala in se razcvitala ter mnogo sadu rodila, potrebno je, da se dom in šola skupno drug drugemu podpirata, da delujeta vedno v največji ljubezni, edinosti in zastopnosti; dom in šola morata imeti vedno ravno tisti namen, ravno tiste želje, odgojiti veseskozi počtenu ljudi, blage in plemenite značaje in bistre glave. Ako se to zgodi, potem se bode tudi namen te veličastne stavbe popolnoma dosegel in potem se bode tudi to poslopje z največjo pravico smelo imenovati ponos in kinč mozirskega trga in cele mozirske župnije. Sedaj so otroci prednašali nekatere, večinoma Slomškoves pesmice, v katerih se je povdarjala velika imenitnost dobre odgoje in poduka, vmes pa se je tudi zapelo več pesem, kakor: „O domovina moja Avstrija,“ „cesarska“ in še več drugih. Končno pa se je učenka H. M. v prav lepi besedi zahvalila vsem, ki so današnje

slovesnost sê svojo drago navzočnostjo počastili, ter je pristavila obljubo, da se bodo sedanjí in tudi vsi prihodnji učenci hvaležne skazovali starišem in drugim svojim dobrotnikom s tem, da bodo vedno posnemali učenca „Blažeta in Nežico“, v katerih pripoveduje Slomšek, kako sta marljivo v šolo hodila, se pridno učila in ker sta pozneje po šol. naukú živela tudi vsak svojo srečo našla. Sedaj so se pa otroci pogostili, s kruhom, mesom, sirom in vinom. Gotovo te lepe slovesnosti nikdar pozabili ne bodo in še v poznih letih se bodo z veselím srcem spominjali lepega in veselega dneva, ko se je blagoslovljalo to tako veličastno šolsko poslopje. — Gostje pa, bližnji in daljni, zbrali so se pri g. Alojzu Goričar, kjer je bil za nje pripravljen skupen obed. Tudi gasilno društvo se svojim vodjem Antonom Mlinar, se je tukaj zbralo. Pri obedu napilo se je najpoprej presvitlemu cesarju in cesarici, potem visokorodnemu g. grofu Attems u, okrajnemu šol. nadzorniku, občinskemu odboru in županu g. Antonu Goričar, kraj. šol. svetu in njegovemu načelniku Alojzu Goričar, Antonu Svetina, c. kr. notarju in županu v Gornjemgradu zastopniku okraj. šol. sveta, g. Neratu kot izdelovatelju načrtov, predsedniku plan. in okraj. učit. društva, obč. odborniku in načelniku kraj. šol. sveta na Rečici, podjetnikom, gasil. društvu in še mnogim drugim. Spominjali smo se pa tudi tistih, ki niso več med nami, pa so si vendar za stavbo mnogo zaslug pridobili. Tako smo se pozno do večera srečne dovršitve te lepe in prekrasne stavbe skupno veselili. Sme se reči, da je to šol. poslopje, ki ima na pročelji napis „Narodna šola“ gotovo eno najlepših stavb te vrste na Štajarskem. S to stavbo se je pa tudi trg olepšal in podaljšal in z vso pravico se sme ona pravi kras mozirskega trga imenovati.

Iz Slivnice pri sv. Jurji. (Občinske zadeve.) Trditi se sme, da blagor občini, katere župan in odbor si je povsod in vselej zvest svojih dolžností, da daje najlepši izgled občina, v katerej izpolnjuje občinski odbor svoje dolžnosti vsestransko vestno in točno, kjer vlada jedinstvo, poštrevost in značajnost. Občina s takim odborom na čelu vzdržuje tudi dobro gospodarstvo.

V naši občini razmere niso tako ugodne in vzgledne, že nekaj let so prav razmršene.

Prejšnji župan zabredel je celo v kazensko preiskavo, iz katere se je sicer izkopal, a moral se je umakniti s županskega stola, odstavili so ga uradno.

Sedajni župan nastopil je malovredno dedščino, pa poprijel se je resno dela.

Mož je trezen in delaven, štediti zna, kar je pokazal že v prvem proračunu za občino, ker so se naklade precej znižale.

Razumen človek bi tedaj mislil, da ga celi odbor podpira. Pa temu ni tako; nasprotno, vidise kakor bi se hotel kujati. Možje ali se bojite, da bi prišlo občinsko gospodarstvo v dober red, ali da bi se vam nepotrebni izdatki celo odpravili in naklade znižale? Gotovo raji več plačujete, kakor manje, ker imate preveč dohodkov in bogastva! Kaj hočete doseči z vašim obnašanjem?

Kdor je v občinski zastop voljen, mora svoje dolžnosti kot odbornik izpolnjevati, sicer ima župan pravico po § 38 obč. reda vsakega z denarjem do 10 gld. v prid občine kaznovati!

Taka dolžnost je tudi, da prihaja vsak k sejam.

Tu naj župan le kaznuje: občinska blagajna potrebuje denar!

Edino pravično je, da tisti plača več štibre, kdor ima več dohodkov.

Za to dovoljuje § 74 obč. reda, da sme vsaka občina za svoje potrebe dovoliti in pobirati 15% naklade od užitninskega davka ali daca.

Zakaj bi to ne smelo veljati pri naši Slivnici?

Če mora vsak še tako majhen posestnik od svoje zemlje plačevati naklade, dasi mu ne vrže nobenega dobička, zakaj ne bi krčmarji plačevali od svojega dobička tudi?

Če ni dobička ozir. zaslužka, pa tudi plačila ne bode!

Zakaj se tedaj potegujejo nekteri posestniki odborniki za mošnjo krčmarjev rajši, nego za svojo lastno?

Ali če posestniki zemljišč res premalo plačujejo, ali njih moti in zapeljuje žganje in vino?

Sramota! To naj velja za danes!

Iz Gradca. Ni dolgo temu, kar je neki slovenski delavec na jednom zadnjih shodov graških socijalnih demokratov stavil nasvet, naj bi se vsaj na nekaterih tukajšnjih šolah vpeljala slovenščina kot učni predmet. Da temu nasvetu ni sledilo burno odobravanje, je povsem razumljivo, saj Gradec ostane pri vsem svojem slovanškim značajem na veke „die allerdeutsche Stadt“; a tudi Bog ve kakega upiranja proti predlogu ni bilo opaziti, in z izjavo shodovega predsednika, da se na želje posameznikov ne more ozirati, bila je zaključena ta za nas zelo važna točka. — Zakaj pač prisvajamo takemu predlogu in od take strani toliko pomena? Predlogu, ki je mnogim mogoče prehitro dozorel in je v očeh Nemcev gotovo le „otročarija“? Značilno za dejanske razmere graške je v prvi vrsti, da je bil predlog stavljen na shodu delavcev, in od strani slovenskega delavca. Iz najvišjega stanu oglasila se je želja, da bi se jim otroci vzgojili v materinem jeziku, da bi se učili slovenščine, ki je jezik njihovih starišev. Po vsej pravici smemo iz povedanega sklepati, da je število delavcev slovenskih v Gradcu ogromno; z veliko verjetnostjo smemo trditi, da je večina služkinj in posebno tovarniških delavcev slovenska — vsaj po rodu, če ne po prepričanju. Da se dolgo niso zavedali svoje narodnosti, temu je bilo pač krivo pomanjkanje skupne organizacije. Sedaj, ko imajo svoje delavsko društvo, ki vedno skrbi za izobražbo svojih članov, sedaj smemo pač upati, da bode v najbližnji bodočnosti to društvo, če se ga vsi zvesto oklenejo, jeden glavnih in najmočnejših stebrov slovenske narodnosti v nemškem Gradcu. Vam, slovenski delavci, in vašim silam se ima Gradec, zahvaliti za velik del svojega blagostanja; po vsej pravici zahtevajte torej od njega, kar vam gre, — slovenske šole, h kateri vam odkritosrčno želimo, da ne ostane „glas vpijočega v puščavi“!

— Drugače zastopajo v javnem življenju slovensko, oziroma slovansko misel, večinoma le dijaška društva, če se ne oziramo tudi na precej znatno število slovenskih uradnikov (zlasti na poštinih uradih), zasebnikov in dr. Pred vsem naj imenujem akad. tehn. društvo „Triglav“, ki si je za slovenstvo graško pridobilo že neštivilno zaslug, ki se še vedno trudi, da ne razširja le slovenske besede, ampak vzdrži tudi skupno slovansko idejo. Slovenskih dijakov gotovo ne manjka veliko do 150, med njimi je mala večina društvenikov „Triglavancov“, večina teh so pravo- in zdravoslovci, naraščaj modroslovcev in tehnikov pa je, žalibog, vedno manjši. Društveno življenje, kakor tudi delovanje na zunaj, je jako živahno, in novovoljeni odbor za zimski tečaj se marljivo trudi, da se ohranijo in z nova utrdijo zveze z drugimi slovanskimi društví, kakor „Hrvatsko“, „Srbadijo“, „Bulgarijo“, „Ognisko“, „Rus“. Ta ideja slovanske vzajemnosti porodila je tudi misel, da bi se v letošnji zimi napravil mesto običajnega „Triglavovega plesa“ skupni „Slovanski ples“, k kateremu bi po svojih močeh in številu svojih udov pripomogla vsa slovanska dijaška društva. Lepi misli želimo največ uspeha! — Slovenski dijaki imajo tudi svojo „akademično podružnico sv. Cirila in Metoda“, ki ima lepo nalogo, prirejati, slovenske zabavne večere in koncerte — pri katerih se shajajo mnogobrojno graški Slovenci, graški Slovani in mnogo Nemcev, kakor je to pokazal zadnji zabavni večer dne 22. nov. t. l. — zraven pa podpirati in pobirati darove za društo sv. Cirila in Metoda. Slovensko-hrvatsko je društvo „Sloga“, ki goji glasbo, posebno petje in pa jugoslovansko „tamburico“; posebna hvala ji gre v tem, da radovoljno sodeluje pri koncertih, zabavah, katerih čisti dobiček je namenjen slovenski stvari, kakor je to storila pri zabavnem večeru akademične podružnice. — Človekoljubnega namena „Vseslovanskega dijaškega bolniškega društva“ ne more nihče tajiti, in bodi društvo domoljubom v domovini najtopleje priporočeno. — Vseučilišče pridobi s prihodnjim tečajem — in sicer modroslovna stolica — novo učno moč — dr. Štrekeljna, ki je imenovan za slovansko jezikoslovje s posebnim ozirom slovenskega jezika.

— Vseh slušateljev šteje vseučilišče letos okoli 1600, med njimi dobro tretjino Slovanov; profesorjev je okoli 100, med njimi nad 50 za modroslovno, 30 za zdravoslovno, 16 za pravoslovno in 9 za bogoslovno fakulteto.

Narodno-gospodarske novice.

Čas za obrezovanje dreves.

Pri obrezovanju dreves je razločevati zimsko oziroma jesensko in letno obrezovanje. Letno obrezovanje se vrši, v vsej poletni dobi, ker je drevo v rasti, dočim se zimsko obrezovanje vrši tedaj, ko rast drevesa počiva.

Pri zimskem obrezovanju se prirezujejo in lomijo, vejice, odstranjujejo nepotrebni listi, okrajšuje sadni les, izrezuje stari les, pripogiblajo veje in drevesom vrnajo vrhovi.

Kdaj je najbolje opravljati zimsko obrezovanje, se ne da določiti. To se ravna po tem, kako močna in stara so drevesa, in kako so razvita. V mrzlih krajih je najbolje drevesa obrezovati koncem oktobra ali pa v novembru, ker traja hud mraz do konca februarja in se torej pomladi delo zavleče. Tedaj se pa običajno nabere že druga dela. Če se jeseni obrezuje, pusti naj se na končnih očesih mladik malo več lesa, da drevo v notranjem ne zmrzne. s tem se odvrnejo neugodne posledice, kajti sok se bolje zgosti v neodrezanem lesu in je vsled tega les manje občutljiv za mraz. Posebno slive, češnje, breskve, marelice in češplje naj se jeseni obrezujejo, ker potem ne teče smola, kar drevo jako slabi.

Sicer pa velja pravilo, da tista drevesa najprej obrezuj, ki pomladi najprej poganjajo. Toraj najprej češnje in češplje, potem hruške in naposled jabelka. Drevesa naj se ne obrezujejo, če zmrzuje, ali se je bati, da jame zmrzovati. Če drevesa obrezuješ, kadar zmrzuje, ali ča kmalu potem zmrzevati začne, ozebajo. Če se namreč poprej rane nekoliko ne zacelijo, zmrzne sok v drevju in raztrga sočno cevovje, ter se vsled tega dotične veje posuše. Zato obrezuj prav zgodaj, ali pa prav pozno, da se do hudega mraza rane zacelijo ali pa se več hudega mraza bati ni. Drevesa, ki so oslabela vsled velike rodovitnosti, ali napačnega obrezovanja, naj se obrezujejo precej, ko jim odpade listje.

Če je bilo suho poletje, obrezuj drevesa poprej; če je bilo pa mokro, pa pozneje. Suho poletje pospešuje rast sadu, pri zadostni svetlobi drevo lepo raste in dobiva dober les. Če ima v tem slučaju drevo preveč sadnih brstov, se odrežejo, ko odpade listje, da se ohrani vsa življenjska moč ostalim brstom. V mokrih letih drevesa malo cveto, a raste jim mnogo slabega, vodenega, težko zorečega lesa. Po vlažnem poletju je drevje jako občutno za mraz in je torej vse-kako nevarno obrezovati, dokler ne neha zmrzovati. Opirajoč se na te slučaje in ozirajoč se na vreme, bodeš že določil pravi čas za obrezovanje raznih dreves.

Pri poletnem obrezovanju se odrezujejo mladike, odrezuje zeleni les, odtrgavajo premnogobrojni sadeži, prirezuje in listje trga. To se lahko godi ves čas, ko drevo raste.

Namen obrezovanja je, da se odpravi nepotrebni les in premnogi lesni in sadni brsti, da sadje ne zgublja preveč moči in vsled tega sadovi lepše dozore. S tem, da se odstranijo suhe veje, se drevesu pomore, da lepše dela veje in se razvija. Da se bolni deli drevesa izrežejo, s tem se prepreči, da se bolezen po drevesu dalje ne razširja. Omeniti je pa tukaj vendar, da je pri obrezovanju treba zmernosti, kajti drevesu več škodujemo, če ga preveč obrežemo, nego mu koristimo.

(Žitna trgovina.) Ker se poljedelci vedno pritožujejo, da žitna borza pritiska na ceno kmetijskih pridelkov, je pruska vlada sklenila delovanje žitnih cen odtegniti borznemu vplivu. Slednji dan se bode brzojavilo s 35 največjih nemških žitnih trgovišč, po čem se ondu dejanski prodaja žito. Po teh cenah se bodo v bodoče ravnali žitni trgovci in kmetovalci. Če bode poljedelec vsled te naredbe kaj na boljem, bode pokazala bodočnost. Toliko je že gotovo, da berlinska žitna borza zgubi mnogo svoje veljave.

(Ne kupujte pri Židih.) Po Slovenskem hodijo židovski agentje nekih ogerskih tovaran za poljedelske stroje. Ljudje večkrat kupijo take stroje na obroke in podpišejo menico, na kateri je pristavek, da je za kake morebitne navzkrižnosti pristojno kako sodišče na Ogorskem. Ljudje

pa navadno dobe mnogo slabše blago, kakor so ga naročili. S plačili je veliko sitnosti. Večkrat že plačajo, a žid je zopet tirja. Ker ne pridejo k sodišču na Oggersko, je obsodijo, in morajo še jedenkrat plačati. Kmet pa žida tožiti ne more, če ga je kaj osleparil, ker bi moral k sodišču na Oggersko, ali vsaj najeti na Oggerskem odvetnika. To bi pa preveč stalo. Zato svetujemo čitateljem, naj ne kupujejo od oggerskih židovskih agentov.

(Jabelčne tropine — krma za živino) Kakor skušnje kažejo, so jabolčne tropine, če se dela iz jabolk mošt, jako dobra krma za živino, ki imajo v sebi mnogo dušila. Tudi hrušove tropine so dobre za živino.

(Jabelka) niso dobra hrana za perutnino. Od njih perutnina močno hira. Hruške pa gosi jako radi jedo in niso škodljive. Krave-mlekarice pa zbole, ako bi se krmile s hruškam.

(Pridelovanje maka) se dobro izplača. Mak raste v črni prsti, pa tudi v glinasti, ako ni preveč mokra. Na peščeni zemlji pa ni svetovati maka sejati. Za mak se mora jeseni zemlja preorati in pognojiti z živinskim gnojem. Pomladi se pa mak seje. Za hektar je treba 4 in pol kilo semen. Ko mak ozeleni, se vrste okopavajo in štirinajst dni pozneje pa zopet. Spravlja se mak v avgustu. Čakati pa ni treba, da bi mak popolnoma dozorel. Mak se s srpom žanje in snopje se postavijo kakor konoplje. Glave morajo prosto kviško moleti. V 4. do 10. dneh se mak posuši, potem se pa spravi, da se omlati z mlatilnico. Na hektaru se pridelava 6 do 12 meterskih centov maka, ki se lahko proda.

(Krompir) se slabo ohrani v zaduhli kleti, z vlažnim zrakom. V taki kleti rad gnije, in dobi zoprni okus. Skrbeti je torej treba za dobro prezračevanje. V svežem zraku ostane krompir okusen in zdrav. Klet za krompir ne sme biti gorka, kajti drugače začne pri suhem zraku krompir kaliti, pri mokrem pa gniti. V vlažnih kletih naj se napravi kak oder iz desk in se le nanj nasuje krompir.

(Sod) naj se vselej hitro očisti, ko se izprazni. Če se to ne zgodi, začne plesniti in potem je čiščenje zamudno in težavno delo. Ko je sod prazen se položi na veho, da se popolnoma posuši, a potem se pa tri ali štirikrat dobro z vodo izplahne. Potem se pa sod žveplja. Tak sod več mesecav ne plesne in ne dobi nobenega zoprnega duha. Predno se rabi, naj se pa vendar še jedenkrat poplahne.

Književnost.

(„Gloria in excelsis Deo“) je naslov novemu delu g. Ign. Hladnika, v katerem nam podaja troje lepih božičnih napevov za solospve, mešan zbor in spremljevanje orgelj, ter ofertorije za Sveti dan, praznik sv. Štefana, Novo leto in sv. Tri Kralje. Le-ti napevi in ofertoriji so jako melodiozni, cerkve dostojni in za pevce ne težavni, zatoraj jih vsem cerkvenim zborom prav zelo priporočamo. Dobe se pri skladatelju v Novem mestu, Dolenjsko, po 50 kr. iztis. Več iztisov cenejšje.

Razne stvari.

(Prodana duša.) V oggerski občini Nyiregyhaze je slavonski volilec Bukovinski pri zadnjih volitvah volil z Madžari, ker je dobil lep petdesetak. Ko se je to izvedelo, je bil od svojih bratov Slavoncev zaničevan in celo lastni njegov oče ga je zapodil od sebe z besedami: „Proč od mene — dušo si prodal!“ — Žena njegova je bridko jokala, in če je njegov sin stopil ven na ulico, so kričali nanj drugi otroci in se ga izogibali. To vse je tako uplivalo na Bukovinskega, da je vzel shranjeni petdesetak, ga na kosce raztrgal, šel na dile, ter se obesil. Kdaj pridejo tudi naši renegati, ki si pomagajo tako pri volitvah, k spoznanju svojega podlega, zaničevanja vrednega ravnanja?

(Prodajanje smodk po gostilnah.) Finančno ministerstvo je dovolilo, da se smejo od novega leta 1897. prodajati smodke in cigarete po kavarnah in gostilnah, a prodajalec si mora za to dobiti posebno dovolilo (licenco).

(Ogenj v Karlovem gledališču na Dunaji) Dne 6. t. m. je bil nastal ogenj v Karlovem gledališču na Dunaji. Zgoreli ste dve hiši, potem so ogenj pogasili. Sodi se, da je bilo zažgano.

(Pobeg blagajnik) Pobegnil je glavni blagajnik banke „Credit Lyonnais“ v Bruselji, ko je poprej poneveril pol milijona frankov.

(Izseljevanje iz Hrvaške v Brazilijo.) Ne le s Slovenskega temveč tudi s Hrvaškega se ljudje močno selijo v Brazilijo. Dne 12. novembra t. l. se jih je z Reke 200 odpeljalo v Ameriko. Selijo se pa ljudje ne le iz nerodovitnega Primorja, temveč tudi iz rodovitne Slavonije. V Slavoniji pa prebivalstvo ni pregosto naseljeno in se ondu še vedno priseljujejo Nemci in Madžari. Tako ta še nedavno čisto slovanska dežela vedno bolj dobiva tuji značaj. Taka prikazen mora imeti gotovo svoje uzroke. Dolžnost hrvaške vlade bi pač bila, da preišče, kaj je povod, da domačini ne morejo izhajati, kjer upajo tujsi se opomoči. Seveda za take stvari hrvaška deželna vlada nima časa ne dobre volje. Posebno letos je imela vse preveč dela z oggersko razstavo. Uradniki so kot židovski agentje ljudi nagovarjali, naj gredo v Budimpešto.

(Medvedov) imajo letos dosti v Bosni. Raztrgali so že mnogo živine. Častnik V. Adamič je ustrelil blizo Višegrada staro medvedko.

(Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani) so poslali od 1. do 30. novembra t. l.: Gosp. A. Slamberger, c. kr. notar v Ljutomeru, kot volilo pokojne Jere Filipčeve po odšteti dedni pristojbini 89 gld. 25 kr.; g. Martin Petelin, c. kr. prof. v Novem mestu 5 gld.; sl. uredništvo „Zgodnje Danice“ zbirko 10 gld.; pred. gosp. mestni župnik Ivan Vrhovnik, blagajnik Sentjakobsko-trnovske moške podružnice v Ljubljani 67 gld., katere je nabral povodom otvoritve velikovške šole; veleč. g. kurat Fr. Tavčar 2 gld.; g. slikar Ljudovik Grile 1 gld.; vsled dobljene stave; gosp. Ivan Rebek, ključničarski mojster v Celju 3 gld.; g. Lovro Letnar, nadučitelj v Mengešu 2 gld. 80 kr. iz prihranilčeka; veleč. gosp. Jos. Vodošek, kapelan v St. Rupertu nad Laškem 5 gld., katere je zložila „Grasselijska vesela lovska družba na Kalobji“; podružnica za St. Kancijan in okolico 23 gld. 50 kr. letnine; g. A. Goršek, blagajnik podružnice v Zavcu 30 gld. kot čisti dobiček v družbin prid prirjene veselice in kot blagajnik „kluba proti brezpotrebni rabi besed, posebno nemških spačkov“ prvo zbirko 2 gld.; podružnica v Šiški po svojem gosp. tajniku Jos. Tavčar 135 gld. letnine za l. 1896; g. Leopold Tratnik, hišni posestnik in pasar v Ljubljani 1 gld.; veleč. gospod Fr. Bratkovič 100 gld. letnine za žensko in moško podružnico v St. Juriju ob južni želez.; podružnica za Laški trg in okolico po svojem g. predsedniku Konradu Esbacherju 24 gld. letnine in 10 gld. kot podporni donesek, ki ga je daroval pred. gosp. Jakob Smolej, župnik pri Sv. Miklavžu nad Laškem; Mohorjani prisilne delalnice v Ljubljani 1 gld. 75 kr.; pred. g. dekan I. Lukežič, prvomestnik podružnice v Komnu 19 gld. 40 kr. letnine in ustanovnine; gosp. blagajnik podružnice v Rečici 1 gld. 80 kr., katere je g. Iv. Gosar nabral v veseli družbi; gosp. Ant. Terčelj, blagajnik moške podružnice v Ajdovščini 40 gld. letnine in 30 gld. čistega dohodka v družbin prid prirjene veselice; podružnica v Konjicah 30 gld. 35 kr.; družba čestilcev novodošlega ribniškega dekana pred. g. Fr. Dolinarja, zb. ana na dan njega slovesne inštalacije 15. novembra t. l. v gostilni pri Cenetu 16 gld.; pred. g. Ivan Sakser, župnik v Hotedršici, 2 gld.; pred. g. župnik Anton Zlogar, prvomestnik podružnice za „Gorenjsko Dobino“ zbirko 29 gld.; g. Jos. Lipuš, prvomestnik podružnice za Priblovas 5 gld. 50 kr., katere je nabral pri podružnemu občnem zboru; preblag. gospa Franja Malýjeva, tovarnarjeva soproga v Ljubljani 100 gld. pokroviteljine in veleč. g. Iv. Renier, kapelen pri Sv. Jakobu v Ljubljani 1 gld.

Za pobita okna velikovške šole so ta čas poslali: Veleč. g. Fr. Saloven, kapelan v Zrečah, 3 krome, 2 kroni je daroval gosp. trgovec Ig. Smid, 1 krono pa tovariša; pred. gosp. Peter Bohinjec, župnik v Horjulu, 5 gld.; veleč. gosp. Marko Veles, kurat v Brancu, 3 gld.; gosp. blagajnik podružnice za Rečico 7 gld. 80 kr., katere je nabral pri banketu ob priliki blagoslovljenja nove šole 19. nov. t. l. in veleč. gosp. kapelan Jos. Cerjak 12 gld., katere je zložila vesela družba zbrana pri Sv. Križu poleg Slatine. — Zahvaljujoč se današnjim požrtvovalnim darovalcem kličemo: Živili nasledniki!

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Za zastavo „Celjskega Sokola“ poslali so nadalje svoje prispevke vsled razposlane okrožnice naslednji darovatelji: G. dr. Gvidon Srebrč, odvetnik v Brezicah 2 gld.; g. Fran Waldhans, učitelj v Celji 1 krono; g. dr. Jurij Virant, odvetniški kandidat v Celji 1 krono; g. Josip Smorancer, učitelj v Celji 1 krono; gospa Helena Lopan, ravnateljica soproga v Celji 1 krono; g. Matija Benčan, hranilnični knjigovodja 1 krono; g. Radovan Mencin, narodni trgovski pomočnik v Celji 1 gld.; Neimenovan v Celji 5 gld.; g. Andrej Elsbacher, veletržec na Laškem 5 gld.; g. Dragotin Hribar, lastnik tiskarne 2 gld.; g. Dobida Blaž, posestnik na Smiklavškem hribu 1 gld.; g. Ivan Likar, glavni zastopnik banke „Slavije“ v Celji 1 gld.; g. dr. Rade Pipuš, odv. kandidat v Celji 1 gld.; g. J. Sivka, c. kr. poštni asistent v Celji 1 gld.; g. Ognjeslav Šparhakl, narodni trgovski pomočnik v Celji 1 krono in g. dr. Josip Vrečko, odvetnik v Celji 5 gld.

S prošnjo, da bi tudi ostali podporniki in vsi naprošeni p. n. rodoljubi v kratkem blagovolili poslati svoje prispevke, da se zamore že toli zaželjena sokolska zastava prihodnjo spomlad blagosloviti, kličemo, izreka-joč vsem dosedanjim in bodočim veledušnim darovateljem srčno zahvalo in bratski: „Na zdar!“

Odbor.

Bratje Sokoli!

Opozarjate Vas na jutrajšnji občni zbor, kateri se bode vršil v čitalniških prostorih v „Narodnem domu“ ter Vas vabiva da se istega polnoštevilno udeležite. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Na zdar!

Za odbor:

Franjo Jošt,
t. č. tajnik.

Dr. A. Brenčič,
t. č. starosta.

Koledar.

Sobota (5.) Saba, opat; Krišpin, mučenec. — Nedelja (6.) 2 adv. Miklavž, škof; Apolinar, muč. — Ponedelj. (7.) Ambrozij, škof; Krišpina, vdova. — Torek (8.) Preč.: spočetje Marije Device. — Sreda (9.) Sir, škof; Leokadija. — Četrtek (10.) Judit; Evladija, m.; Melhijad, p. — Petek (11.) Damaz I.; Tason, opat.

Sejmi.

Dne 7. decembra na Dobrni, v Lučanah, Cmureku, Sevnici ob Savi, v Vuzenici in Mariboru (tudi za konje.) Dne 9. dec. v St. Ilju v Slov. gor., v Bučah in Dobovi. Dne 10. dec. na Bregu pri Ptuj (za svinje.)

Loterijske številke.

Gradec 28. novembra 1896: 12, 57, 65, 73, 34
Dunaj „ „ „ 60, 4, 66, 41, 29

Posojilnica v Celji

odda v najem v „Narodnem domu“ več prodajalnic, ktere so zelo ugodne za vsako trgovino. „Narodni dom“ stoji na oglu trga cesarja Jožefa in Ljubljanske ceste, po kateri gre ves promet iz Savinjske doline. Nasproti „Narodnemu domu“ je c. kr. okrajno glavarstvo in c. kr. glavni davčni urad. V „Narodnem domu“ sta dva denarna zavoda, namreč Celjska posojilnica in Južno-stajerska hranilnica, nadalje je tu čitalnica in shajališče vseh narodnih društev. (237) 3—1

Pismene ponudbe vložiti je pri posojilnici v Celji.

Učenca

sprejem v svojo štacuno mešanega blaga. Fantek mora biti 14 let star in poštenih kmetskih starišev sin, ter slovenskega jezika v govorjenji in pisavi popolnoma zmožen. Nemški je dobro če zna, pa ni neobhodno potrebno.

Alfred Zabukošek,

(243) 2—1

trgovec v Tuhlju, Hrvatska.

Mlin

na tri tečaje s stopami in žaga ali pa tudi sam mlin s poleg stoječim gospodarskim poslopjem odda se pod ugodnimi pogoji v najem.

Natančneje pove Stefan Boucon v Celji, Graška cesta št. 12. — Kupuje tudi bukovne hlode po najboljših cenah. (242) 3—1

Dve stanovanji

z dvema, tremi ali štirimi sobami in zraven spadajočimi prostori takoj za oddati. Stanovanja so v I. nadstropji popolnoma vsa prenovljena. Tudi opravljene mesečne sobe so za oddati. Več se izve hotel Strauss v Celji. (244) 2—1

Stanovanje

s tremi sobami, kuhinjo, drvarnico, podstrešjem in kletjo je takoj za oddati. Več se izve v Šolskih ulicah (Schulgasse) št. 3 v Celji. (245) 3—1

Vsega zdravilstva

DR. BELA STUHEC

opérateur c. kr. vseučilišne klinike za porodništvo in ženske bolezni v Gradci, praktični in zobni zdravnik ordinuje v Ptuj

Florijanski trg št. 1. I. nadstropje.

Trgovina

Dragotina Hribarja v Celji

sprejema v naročevanje različne pečate iz kavčuka in mesinga, nadalje vignete za pisma in steklenice, po najnižjih cenah.

Leonhard Hembes

velika zaloga in razpošiljalnica srebrnih in zlatih žepnih ur, srebrnine in zlatnine ter ur z nihali razpošilja vse po fabriški ceni.

Nikel remontoir z valčki 3 gld. 40 kr.
Srebrna remontoir z valčki 4 „ 80 „
Srebrna remontoir na sidro 7 „ — „
Zlata remontoir z valčki 14 „ 80 „
Najfinejše ure z nihali 14 dni tekoče 10 „ 50 „
Budilniki po 1 „ 70 „
Ilustrovani ceniki brezplačno in franko. (246) 3—1

Dragotin Hribar

trgovina knjig, papirja, pisalnega in risalnega
orodja; tiskarna in knjigoveznica

priporoča gosp. trgovcem in slavnemu občinstvu svojo veliko zalogo vsakovrstnega papirja za pisarne, pisma, risanje in zavijanje, raznovrstno barvanega svilnatga (za cvetlice), za vezanje knjig itd., zalogo raznih risank in pisank, in posebno še lastno zalogo najboljših zvezkov pod imenom: »Spodnještajerska zaloga risank in pisank«; Hardtmuthovih in drugih svinčnikov in angleških peres po originalnih tovarniških cenah.

Dalje priporoča zavitke za pisma raznih velikosti in barv, peresnike, črnilo, tablice, črtalnike, brisalke, krede, gobice, pušice in škatle za peresnike, torbice, knjižice za beležke, trgovske knjige, pečatni vosek itd. po najnižjih cenah.

Posebno lep izbor papirja in zavitkov v mapah in elegantnih škatljah. — Najbolje strune za citre, gosli in kitare. Velik izbor albumov za fotografije in spomence, map za pisma in papirje, tintnikov, okvirje za fotografije, listnic itd.

Šolske in molitvene knjige; prekupcem še poseben popust. Se. podobice v vseh velikostih po najnižjih cenah. Preskrbi se tudi vsakovrstni tisk na podobice.

v Celji

priporoča se p. n. gg. duhovnikom, pisateljem, založnikom in slav. občinstvu za vsakovrstno izvrševanje tiska po najnovejšem okusu in najelegantnejši obliki v raznovrstnih barvah. Izdeluje knjige, brošure, časopise, letna poročila, prospekte, vstopnice, dekrate, plakate, vabila, vožne liste, mrtvaške liste, vizitnice, naslovnice, cenike, imenike, kuverte s firmo, pobotnice, pravila, tabele za urade itd. — Vedno v zalogi so obrazci za posojilnice, sodnije, občine, šole itd.; kakor tudi v več krasnih barvah tiskane diplome za častne občane in častne člane.

V moji knjigoveznici se izvršujejo vsa knjigoveška in galanterijska dela, bodisi priprosta kakor tudi najfinjša priznana trdno in ukusno. Ker je moja knjigoveznica preskrbljena z vsemi potrebnimi stroji najnovejše sestave, vsprejema ter cenó in kar najhitreje izvršuje tudi največja naročila.

Moric Rauch

steklar v Celji, Rotovške ulice št. 4.

Priporoča svojo največjo zalogo vsakovrstnih steklenih in porcelanskih posod za gostilne, kavarne in dom, kakor tudi drugih steklenih izdelkov. Zalogo vsakovrstnih najfinjših oljnatih barv. Največjo izber zreal in podob vseh velikosti v okvirjih in brez njih.

Posebno pa opozarja slavno občinstvo na veliko zalogo vsakovrstnih najnovejših

svetilnic za gostilne

z izredno svetlobno jakostjo, kakor tudi od priprostitih do najkrasnejših namiznih in visečih svetilnic po najnižjih cenah.

Priporoča se tudi za vsakovrstna steklarska dela pri novih stavbah in sprejema vse v njegovo stroko spadajoče poprave ter jih izvršuje solidno, točno in ceno.

Posebno opozarjam tudi na svojo bogato zalogo krasnih božičnih in novoletnih daril po jako nizkih cenah. (240) 5-1

„THE GRESHAM“

zavarovalna družba za življenje v Londonu.

Filijala za Avstrijsko: Dunaj, I., Giselstrasse 1, v družbeni hiši. Filijala za Ogrsko: Budimpešta, Franca-Jozefa trg 5 in 6, v družbeni hiši.

Aktiva družbe dne 31. dec. 1895 k. 147.562.080 — Letni zavarovalni dohodki z obrestmi do 31. decembra 1895 . . . 27.120.589 — Izplačanja za zavarovanje, za rente in odkupe i. dr. odkar posluje družba (1848) . . . 321.644.570 — Med letom 1895 je bilo od družbe izdanih 8761 polic v znesku . . . 82.267.300 —

Prospekti in cene, po katerih se ravna družba pri izdavanju polic in prijavi obrazci dobe se brezplačno pri generalni agenturi v Ljubljani, Tržaška cesta 3 pri GVIDONU ZESCHKO t. (236) 12-2

Naznanilo.

Iščejo se dediči za 2. maja 1895. l. umrlo Marijo Žuza iz Lačkovce, staro 58 let, hčerjo umrlega kmeta Franc Žuza. Zglasiti se imajo do 1. svečana 1897. leta pri c. k. okrožni sodnji v Celji, ker drugače izgubi vso pravico do dedščine. (228) 3-2

Primerna birmanska darila

priporoča

Fran Čuden

v Ljubljani, Mestni trg.

Največja zaloga nikelnastih, srebrnih in zlatih žepnih ur ter velika izber stenskih ur; zlatih verižic, uhanov, prstanov itd.

Popravila izvršujem natančno in dobro z jamstvom.

Ceniki zastoj. (141) 26-

Brzjavni nazlov: Nasko, Celje.

Viktor Nasko

mizarski mojster

v Celji

Gospočke ulice

(Herrengasse) šte. 24

Priporoča svojo veliko zalogo lesenih in kovinskih mrljskih rakev ali krst. (147) 25-

Po nizki cenl.

Dragi bralci „Domovine“!

Anton P. Kolenc

trgovec v Celji

kupuje vsakovrstno sadje, kakor: breskve, hruške, jabolka, divji in pravi kostanj itd.; deželne pridelke, n. pr.: kumna, fižol, bučna zrna, konoplje, malinsno šupo, suhe gobe drobno narezane, želod, knoper, i. t. d. Kupim tudi več vagonov sadja za prešat, pošiljatev se začne 20. t. m. Kdor kaj ima naj se osebno ali pismeno oglasi ter vzorec pošlje. (135) 52-23

Anton P. Kolenc

trgovec v Celji

„Pri dobrem pastirju“!

Majer

oženjen, kateri ima razuma pri živini, dobi takoj službo. Več pove Reznar, oskrbnik taberske grajščine (Weixelstatten) pri Vojniku. (239) 3-2

Milan Hočevar

trgovina špecerijskega blaga

v Celji, Glavni trg št. 10

nasproti farne cerkve

Priporoča

častiti duhovščini in slavnemu občinstvu svoje blago, zagotavljač dobre in cene postrežbe.

Otročja obleka od 1-50-7 gld.

Prva in največja spodnještajerska

zaloga oblek

JOSIP HOČEVAR-ja

v Celji, Graška cesta (Grazerstr.) 19

priporoča svojo veliko zalogo

nepremočljivih plaščev = havelok

raznih barv in velikosti.

Oblek za gospode, dečke in otroke

vsake velikosti in kroja, po le mogoče

nizki cenl.

Velik izber vseh drugih delov obleke.

Obleko za gospode po meri naredim v teku treh dni iz najbolj priznanega angleškega, francoskega in brnskega blaga katerega slednjega imam vedno uzorce v zalogi po najnovejšem modnem kroju solidno in po nizki cenl. Na željo pošiljam uzorce franco. Strojene obleke, če se ne dopadejo rad brez ugovora zamenim. (49) 43-1

Plašči = havelok od 7-14 gld.

Slavnemu občinstvu

priporočam

ZA BOŽIČ

krasne jaslice

stalice — rojstvo Jezusovo

Okraske

za božična drevesca

in za darila

razno galanterijsko blago

Trgovina Dragotin Hribar v Celji.